ORAS

Kiek debesuota,
dieną 45 laipsniai, naktį 37.
Saulė teka 6:07, leidžiasi 5:55.

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Kovo-March 14 d., 1955 m. | Price 5c | 61

Midwest Inter. Gr. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ŠVEDAI SUSEKE ŠPIONAZO ORGANIZACIJA

PALIAUBOS NĖRA TAIKA

Paliaubų tikslas — išnaudoti visas priemones ir būdus taikai tarp susipykusių kraštų pasiekti. Gyvenimas rodo, kad visai maža dalis paliaubų pavyksta. Dažniausiai paliaubų metu priešai stiprinasi, pergrupuoja jėgas, pasiruošia galutiniam tikslui — reikalą išspręsti ginklo jėga, sumušti savo priešą ir padiktuoti taikos sąlygas tokias, kokias norima.

Karštėja Artimųjų Rytų karo paliaubos

Arabų ir žydų karas baigėsi paliaubomis. Paliaubų pasėkos— toje erdvėje gimė nauja valstybė Izraelio vardu. Nuo seniausių laikų arabai su žydais kovojo dėl Palestinos žemės. Ir vieni ir kiti Palestiną laikė savo žeme. Kilo karas. Arabai pasirodė silpnesni. Žydai, paremti vakariečių, privertė arabus sudaryti paliaubas, kurias įsipareigojo prižiūrėti Jungtinės Tautos. Aišku, kad arabiškasis pasaulis pyksta ne tik ant žydų, bet ir vakariečių, kuriuos laiko ištikusios nelaimės didžiausiais nedraugais. Vakariečiai su įvykusiu faktu skaitosi, bet kartu ieško kelio susigerinti ir su arabais.

Žydų ir arabų santykiai

Tarp žydų ir arabų kova už Palestinos žemę vyksta nuo seniausių laikų. Įsikūrus Palestinoje Izraelio valstybei, santykiai visai suiro ir pasidarė nesutaikomi. Kas sunkiausia — daugiau kaip pusė milijono arabų neteko savo žemės, turto, namų. Juos paėmė žydai. Šių arabų padėtis sunki, nors juos šelpia JT atitinkama organizacija. Kadangi nesimato jokių prošvaisčių šių žmonių reikalus patenkinamai sutvarkyti, arabų kraštai turi nešti sunkią naštą, kurį jų manymu, yra žydų valstybės sukurimo pasekmė. Tad arabiškasis pasaulis ruošiasi dar kartą išmėginti jėgas. Šį karštį didina ištremtų arabų nusistatymas ir kariškas ūpas pradėti su žydais karą ir juos iš Palestinos išvaryti.

Paliaubų priežiūra

Nuo karo veiksmų sustabdymo Palestinoje veikia paliaubų priežiūros komisija. Ji tiria įvykstančius incidentus, nustato kaltininkus, praneša Saugumo Tarybai, kuri papeikia kaltosios pusės valdžią, reikalauja vengti nesusipratimų ir pataria ieškoti kelių taikos sudarymą.

Nors JT inspektorių priežiūra yra nelengva, reikalauja kantrybės ir objektyvumo, bet nevisuomet tikrieji "kaltininkai" esti surandami. Šią padėtį stebi arabų pabėgėliai ir visus "netaktus" registruoja. Neveltui po Gazos įvykių buvo užpulti ir JT atitinkamos įstaigos, o jų nariams ir šeimoms "saugumo" sumetimais buvo patarta Gazos miestelį apleisti.

Gazos įvykiai

Jau dabar oficialiai kalbama, kad Gazos įvykius sukėlė žydų kariai. Su jais Egipto ir Izraelio santykiai išsitempė iki pavojingo taško. Saugumo Tarybos "įsimaišymas", atrodo, neina pageidaujama kryptimi. Ir viena ir kita pusė stiprina savo karinius dalinius. Reikia mažo incidento, kad paliaubos virstų karu. Padėtis pavojinga, kelia vakariečiams susirūpinimą. Tiesa, jei prakalbėtų patrankos tarp Egipto ir Izraelio — nebūtų tokio didelio pavojaus. Prileidžiama, kad iš to galėtų susidaryti rimtesnė padėtis. Arabų kraštai dabar kariautų daug stipriau, negu kariavo prieš keletą metų. Gali į "nesusipratimą" įsimaišyti ir kiti kraštai, nekalbant apie arabiškąjį pasaulį, kuris tikrai neliks nuošalyje, bet iš pat pradžios įsijungs laisvinti nuskriaustus arabus. Ar JT pavyks rasti išeitį — matysime neilgai trukus.

Žydai apsiskaičiavo

Nepaslaptis, kad vakariečiai Izraelio valstybę palaiko. Ypatingai ji stiprėja iš viso pasaulio žydų siunčiamo kapitalo dėka. To arabai nepakenčia ir bijo, kad žydai tiek nesustiprėtų, kad galėtų pralenkti visus arabų kraštus. Jau iš Egipto ministerio pirmininko pareiškimo matyti, kad šiandien arabai kovos ne taip kaip anksčiau. Paslaptis, kodėl Izraelis Gazos įvykį išprovokavo. Vieni tam įvykiui priskiria pasiruošimą iš seniau, kiti laiko paprastu incidentu, sutapimu, tik sukarštėjusį dėl to, kad jis pareikalavo daugiau kraujo aukų. Yra manančių, kad Egiptas tyčia surežisavo incidentą, kad galėtų suardyti Turkijos planus Viduriniuose Rytuose. Saugumo Tarybos pasmerkimas vienos ar antros pusės padėties nepagerins.

Visokios galimybės

Tikrai gal atėjo laikas Artimuose Rytuose baigti karo paliaubas tarp žydų ir arabų. Šį kartą Saugumo Taryba gal suras tokį žodį, kuris padėtį sutvarkys ilgiems laikams, suves arabus ir žydus prie taikos stalo. Derybų metu bus padaryta teisinga taika, išlygintos skriaudos žmonėms. Bet gali būti ir atvirkščiai. Beieškant kelio į taiką, gali atsitikti priešingai: ir arabai su žydais vėl ims peštis, tik, žinoma, smarkiau ir stipriau.

Viskas priklausys nuo Egipto ir Izraelio politinių vadų. Jų rankose yra taika ar karas, arba pasidavimas Jungtinių Tautų organizacijos teisingumui ir visokių nesusipratimų baigimui. Turės įtakos ir didžiosios vakarų valstybės, nes joms Artimųjų Rytų prabanga šiuo metu, kada yra rimtų reikalų su stiprėjančiu komunizmo pavojumi, nebūtų naudinga. Ar bus surastas koks nors stebuklingas kelias neramumus Palestinoje baigti, ar pasiliks ir toliau apraminta dabartinė sena padėtis — paaiškės netolimoje ateityje, kada savo žodį tars Saugumo Taryba. Šiandien visos jėgos reikalingos telkti prieš komunizmą, taigi ir arabų pasaulis nenorima palikti neutralus, bet stengiamasi ir jų įtraukti į bendras jėgas. Kliūtis — žydų valstybė Izraelio vardu. Reikia manyti, kad vakarų didžiųjų politikai suras išeitį, kaip kritišku momentu buvo surasta išeitis su Triestu, kuris šiandien jau užmirštas, bet savo laiku buvo karštas taškas, kaip dabar Egipto ir Izraelio susikirtimas.

K. T. Dubysa

— **Alpinistų komanda** pasiekė Timpanogos kalnus Montanoj ir ten užtiko B-25 bombonešį, nukritusį rečiadienį. Rasti ir 3 lakūnų lavonai. Kiti du išsigelbėjo parašiutais.

JAV admirolas Felix B. Stump apžiūri Kinijos nacionalistų įsitvirtinimus Matsu saloje.

FORMOZA — A. BOMBŲ SANDĖLIS

Saloj sudėti ginklai Pietryčių Azijos gynybai

TOKIJAS. — Amerikos karo vadai patvirtino, kad Formozoj yra sukrautos didelės atominių bombų atsargos. Tos atsargos numatytos ne vien Formozos, bet visos Pietryčių Azijos gynybai.

Kitų atominių ginklų centrai yra Guamo ir Okinavos salose. Amerika, karui kilus, nemano stoti į mūšį prieš milijonus kinų komunistų durtuvais arba kulkosvaidžiais, kaip kad norėtų komunistai. Atominiai ginklai yra būtini sustiprinti Amerikos karines pajėgas Tolimuosiuose Rytuose, yra pareiškęs sekretorius Dulles ir dabar tą patį kartoja kariniai vadai.

Įspėjimas komunistams

Iš JAV Tolimųjų Rytų štabo būstinės per spaudos atstovus pasakyta netiesioginiai ir patiems kinų komunistams, kad jiems nebūtų ne mažiausios abejonės dėl amerikiečių pasiruošimo atominiam karui.

"Mes neabejojame ir net tikime, kad Peipingui yra žinoma, jog Formozoj JAV turi pakankamai atominių bombų", pareiškė vienas Amerikos aukštas karininkas. Jis pridėjo, kad tai buvusios tik pasiruošimo priemonės, atliktos paties prezidento Eisenhowerio įsakymu. Ir jei kinų komunistai staiga išprovokuotų karą, šie baisieji ginklai, sudėti Formozoj, būtų panaudoti ne vien Amerikos arba Chiang Kai-sheko apsigynimo uždaviniams, bet ir dėl visų laisvųjų Pietryčių Azijos tautų. Šių laisvųjų tautų gynyba buvo aptarta neseniai įvykusioj SEATO pakto narių konferencijoj Bangkoke, Tailande.

Nehru nuginklavo indą užpuoliką

BOMBĖJUS, Indija. — Indijos miniseriui pirmininkui Nehru va žiuojant iš aerodromo į Nagpur, prie jo automobilio prišoko ir užsikorė peiliu ginkluotas indas.

Nehru, 65 metų atletiškos išvaizdos valstybininkas, pats nustūmė nuo automobilio užpuoliką ir buvo bebandąs išsukti iš rankų peilį. Bet darbą pabaigė atskubėję policijos sekliai.

Užpuolikas aiškinasi, kad jis nenorėjęs nužudyti premierą, o tik jam pasakyti stačiai į akis, kad "šaly nėra teisybės". Jis priklauso tai pačiai fanatiškai sektai, kurios užpuolikai 1948 m. nužudė Gandhi, indų dievinamą dvasinį vadovą.

Bandė dūmų uždangą prieš atomų bombą

LAS VEGAS. — Pereitą šeštadienį AEC išsprogdino penktą atominę bombą šio pavasario bandymo serijoj.

Išsprogdintąją bombą vadina "baby" tipo. Norėta nustatyti, ar galima stipria dūmų uždanga sumažinti radio-aktyviųjų spindulių veikimą bombai sprogus. Specialiai atgabenti 4 milžiniški dūmų gamintojai — generatoriai buvo paleisti į darbą. Kad dūmai sumažina šių spindulių pavojingumą, mokslininkai žino iš laboraorinių bandymų. O dabar norėta aiškiau nustatyti dūmų naudą, saugantis nuo sprogusios atominės bombos pavojingųjų spindulių.

Jei bus palankios oro sąlygos, pirmadienį bus išsprogdinta šešta atominė bomba.

Sen. Willey pataria bombarduoti Kiniją

"Geriausias gynymas — puolimas"

NEW YORKAS. — Sen. Willey (resp., Wisc.) pasisakė už bombardavimą komunistų kariuomenės, telkiamos priešais Quemoy — Matsu salas Formozos invazijai.

Jei jis būtų prezidentas, jis, Willey, įsakytų tuos telkinius sunaikinti, nes, anot senatoriaus, pats geriausias gynimas yra puolimas. Sen. Willey ligi šiol buvo Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas, o dabar to komiteto narys.

MARGARETA IŠTREMSIĄ

SYDNEY, Australija. — Richard Martin, australų korespondentas turėjo pasikalbėjimą su aviacijos eskadrilės vadu Peter Townsend apie jo galimas vedybas su princese Margareta. Mr. Townsend davė suprasti, kad vedybų atveju Margaretai tektų apleisti Angliją, kaip kad ją apleido buvęs karalius Edvardas, susituokęs su amerikiete Mrs. Simpson.

Baus Matusov už teismo įžeidimą

EL PASO, Tex. — Harvey Matusov, komunistų provokatorius, atšaukė savo parodymus, duotus teisme prieš komunistų unijų vei kėją Jencks, ir pastarojo advokatas Witt pareikalavo fed. teisėją Thomason persvarstyti Jencks bylą.

Teisėjas Thomason, apsvarstęs Jencks advokato prašymą, nutarė, kad Jencks buvo nuteistas po visiško jo kaltumo įrodymo. O apie provokatorių Matusov teisėjas pasakė, kad jis savo asmeniškais išrokavimais siekė pakenti teismo darbui ir kad ateinantį trečiadienį bus nubaustas už šitokį teismo įžeidinėjimą. Jį gali nubausti iki 5 metų kalėjimo.

Posėdžio metu teisėjas susikirto ir su Jencks advokatu Nathan Witt, teisėjui įsitikinus jo pagalba Matusovui, pastarajam siekiant pasityčioti iš teismo. Teisėjui paklausus Witt, ar jis priklauso komunistų partijai, šis atsisakė aiškintis, pasigaudamas konstitucijos 5-tu straipsniu. Teisėjas Thomason tada atsakė, kad toks advokatas daugiau kojos nebekels į šį teismą.

1953 m. Jencks buvo nuteistas už klaidingą priesaiką, kad vadovaudamas kasyklų, fabrikų ir liejyklų unijai, nepriklausė komunistų partijai. Tada prieš jį tarp įvairių kitų liudijo ir H. Matusov. Prieš porą mėnesių Matusov atšaukė visus duotus parodymus ne tik šioj, bet ir kitose komunistų bylose.

Jencks vadovauta unija, išmesta už komunizmą iš CIO, pasirodė viena iš didžiųjų Matusovo rėmėjų, užsisakydama iš anksto keletą tūkstančių jo išeinančios knygos "Klaidingas liudininkas", kurioj šis provokatorius bando suniekinti Kongreso ir Teisingumo tyrinėtojus ir patį teismą.

Lenkai turį būti dėkingi komunistų slaptai policijai

Dirbanti "su pasiaukojimu"

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos Balsas prieš keletą dienų perdavė ištraukas iš Lenkijos komunistų partijos pareigūno Roman Novak straipsnio, paskelbto "Tribuna Opole" laikraštyj, kur jis kaltina lenkus nedėkingumu jų baisiajai UPU slaptajai policijai.

Policija tarnaujanti liaudžiai su didžiausiu pasiaukojimu, bet jos dėkingumo už apsaugą nesusilaukianti. Novak norėtų, kad žmones užjaustų, pasitikėtų ir remtų komunistų policija, savo kankintojus ir persekiotojus.

Kitame pranešime A. B. cituoja Lenkijos ir Rumunijos spaudos tvirtinimus, kad mokyklose taip šalta, kad dėl sustingusių nuo šalčio pirštų mokiniai negali rašyti.

Knowland liepia pagauti laivą su kerasinu Kinijai

"Aruba" veža 13,000 t. kuro

WASHINGTONAS, D. C. — Vadovaujantis respublikonų senatorius William Knowland iš Kalifornijos ragina Eisenhowerio vyriausybę duoti įsakymą JAV 7-am laivynui, kad jis pagautų suomių tanklaivį "Aruba", plaukianti į komunistinę Kiniją su 13,000 tonų kerasino sprausminiams lėktuvams.

Knowland apskaičiavimu, šio kuro užtektų 5,200 MIG naikintojams žygiui į Formozą.

Iš Formozos atsiliepė Chiang Kaishekas, kad jo karo laivynas ir lėktuvai yra pasiruošę pagauti šį laivą, artėjantį į Kinijos pakraščius.

Komunisintė Kinija jau anksčiau pagrasino Amerikai, kad ji būsianti atsakinga už pasekmes, jei laivą sulaikytų nacionalistai ar kurios kitos jėgos. Nacionalistai jau yra pagavę pora lenkų ir vieną sovietų tanklaivį ("Tuapse") su degalu kinų komunistų lėktuvams. Sovietai siuntinėjo grasinančias notas ir Washingtonui, bet karo nesukėlė ir notas atmetus. Chiango vyriausybė pasilaikė laivus ir jų vežtą kerasiną.

McCarthy prašo Ike žinių apie kalinamų belaisvių vadavimą

Senatorius norįs žinoti, kas ligi šiol prezidento padaryta

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. McCarthy (resp. Wis.) savo laiške prezidentui Eisenhoweriui klausia, kas ligi šiol padaryta — jei iš viso yra kas daryta — siekiant išvaduoti iš Kinijos kalėjimų kalinamus amerikiečius, Korėjos karo belaisvius.

McCarthy mini ne tik tuos 11 Amerikos lakūnų, apie kurių nuteisimą kaip "šnipus" paskelbė patys komunistai, bet ir apie visus kitus negražintus belaisvius, kurių esama apie 900.

McCarthy jau anksčiau, gruodžio mėn., prikaišiojo prezidentui jo rodomą silpnumą prieš kinų komunistus belaisvių vadavimo byloj.

Tada prezidentas ragino amerikiečius būti kantriems. Bet nuo to laiko žinių apie kokias nors naujas ir energingesnes vyriausybės pastangas belaisviams išvaduoti kaip ir nebegirdėtis.

KARINIAM ŠPIONAŽUI VADOVAVUSI RUMUNŲ KOMUNISTŲ DIPLOMATAI

Suimti devyni asmenys, iš jų trys svetimšaliai

STOCKHOLMAS. — Švedijos policija pranešė, kad ji susekė naują špionažo organizaciją, išsišakojusią po visą kraštą. Jos centrai buvo uostuose, karo pramonės miestuose, pačioj sostinėj ir netoli pasienio įsitvirtinimo linijų.

Komunistinės Rumunijos pasiuntinybė iš naujo pasirodė esanti špionažo organizuotoja. Pasiuntinybės diplomatų vaidmuo šioj šnipų organizacijoj yra toks didelis, kad švedų vyriausybė svarsto jos uždarymą.

Du švedai prisipažino

Policija ištardė 9 suimtus šnipus, iš kurių 3 buvo užsieniečiai. Du švedai prisipažino šnipinėję ir suteikė smulkesnių žinių apie organizacijos sėbrus ir jos veiklą.

Pokariniais metais Švedijoje jau buvo susektos trys komunistų špionažo organizacijos, neskaitant paskirai pagautų šnipų. Iš šios šnipų veiklos matyti, kaip komunistams svarbu surinkti žinias apie švedų karinius pasiruošimus.

Dirbo karo pramonėj

Keletas pagautų dirbo švedų karo pramonėj, Boforse ir Karlskogoj, kur yra patys didžiausi ginklų fabrikai, išsiplėtoję iš Alfredo Nobelio dinamito įmonių.

Švedų saugumo agentai dirbo paprastais darbininkais keletą mėnesių fabrikuose, kol susekė šnipus, nešančius žinias Rumunijos pasiuntinybės diplomatams.

Persvarsto gynybos planus

Švedijos karo štabas, susirinkęs posėdžiui, svarstė naujus gynybos planus, žinan, kad dabartiniai jau bus paaiškėję — ir nebe pirmą kartą — sovietams, tikriesiems šnipų ponams.

Trejetas iš suimtųjų šnipinėjo Goeeborge, didžiajame švedų uoste prie Kategato, pro kurį eina pats didžiausias ginklų ir karinių žaliavų importas.

Komunistinės Rumunijos pasiuntinybė Berne Šveicarijoj vasario mėn. pagarsėjo antikomunistiniu partizanų įsiveržimu ir jos špionažo dokumentų pavogimu. Kiek vėliau Bukarešto valdžiai pridarė bėdų pabėgęs jos pasiuntinybės šoferis Kopenhagoj, Danijoj. Dabar nauji nemalonumai Stockholmo pasiuntinybėj.

Reikalavimą laisvės Lietuvai įtraukė į Kongreso rekordus

Atst. Allen pakartojo kons. Daužvardžio pareiškimą

WASHINGTONAS, D. C. — Astovui Leo E. Allen iš Illinois pakartojus Atstovų rūmuose Lietuvos konsulo Dr. Petro Daužvardžio pareiškimą Vasario 16 d. minėjimo proga, šis pareiškimas buvo įtrauktas į Kongreso rekordus.

Daužvardžio-Allen pareiškime atsišaukta į Jungtines Tautas ir laisvąjį pasaulį, reikalaujant priversti Sovietų Sąjungą laikytis jos pasirašytų sutarčių ir jai atitraukti savo kariuomenę, policiją, ir kolonistus iš Lietuvos.

Valstybės departamente biuleteny išspausdinta sekretoriaus John Foster Dulles pareiškimas apie JAV susirūpinimą Pabaltijo tautų kančiomis. Ši pareiškimą sekretorius davė Vasario 16 d. proga.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau.. Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

5% ON SAVINGS

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 3-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

5¼% ON YOUR MONEY

- ★ This security on the New York Stock Exchange has no bonds or preferred.
- ★ It is strong financially with more than $4,500,000 in cash and current assets four times current liabilities.
- ★ Dividends have been increased four times in the past five years.
- ★ This company has large or controlling interests in four other companies, and has great possibilities for future expansion and growth.

For more information on this or any other investment matter, contact

Eldredge, Tallman & Co.

INVESTMENT SECURITIES

231 SO. LA SALLE STREET, CHICAGO

Telephone· RAndolph 6-6041

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS

AUTOMOBILIS

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas

11 gabalų tiktai už $169

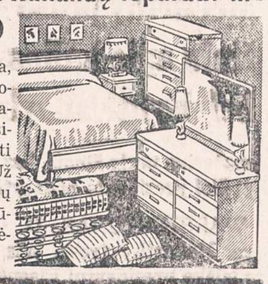

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Dėl L. Sabaliūno patikslinimų

Prieš porą savaičių šio dienraščio skiltyse pasirodė kol. L. Sabaliūno straipsnis, aprašinėjantis Studentų Sąjungos suvažiavimą, kuris įvyko **pernai metų lapkričio 28 d.** Chicagoje ("Studentų Suvažiavimui Praėjus", Naujienos, Nr. 41, vasario 18 d.). Minėtame straipsnyje kol. Sabaliūnas, be kita ko, kritikuoja ir mano to pat suvažiavimo aprašymą, tilpusį gruodžio 28 d. "Drauge", teigdamas, jog aš neišvengęs šališkumo, ir mano aprašymas reikalaująs patikslinimo.

Už objektyvias pataisas mielam kol. Sabaliūnui būčiau dėkingas, nes klysti žmogiška. Deja, pačio kol. Sabaliūno patikslinime pilna stambių iškraipymų, kad man net keista, kaip galima tokiu būdu faktus interpretuoti. Galėjo straipsnio autorius nesutikti su mano komentarais, tačiau faktai juk faktais ir paliks, patiktų jie kam nors ar ne.

Norėčiau tikėti kol. Leono nuoširdumu, bet ar tikėti jo atmintimi? Juk nuo suvažiavimo praėjo jau trys mėnesiai ... Antra vertus, ar jis kartais nepriklausė tai "plūduriuojančiai srovei" (žiūr. "Dirva" Nr. 49, "Studentų Žodis" Nr. 26) ir, galimas dalykas, kad kai kuriais atvejais iš salės buvo išėjęs, o dabar remiasi kitais žinių šaltiniais. Kaip gi kitaip pateisinsi pasakojimą apie parapijonis, pagaliais besišvaistančius? Nors salėje buvau visą laiką, bet "pagaliais besišvaistančių parapijonių" nemačiau. Nematė nė kiti, kurių klausinėjau. Pirmą kartą apie pagalius ir angliškai šūkaujančią minią sužinojau iš to pačio "Dirvos" priedo studentams.

Panašių netikslumų kol. Sabaliūno straipsnyje yra ir daugiau, tad matau reikalinga dėl jų pasisakyti. Kalbėdamas apie pavėluotų balsų užskaitymą, kol. Leonas sako: "Klausimas buvo išspręstas taip: newyorkiečio balsai bus užskaitomi, jei jie bus lemiantys. Su tuo sutiko mandatų komisija ir suvažiavimo prezidiumas". Gal ir taip, **tačiau nesutiko pats suvažiavimas,** o iš jo dalyvių pusės atėjęs pasiūlymas buvo visai ne toks, kaip jį formuluoja kol. Sabaliūnas. Būtent, kol. Vyganto pasiūlymu, mandatų komisija buvo paprašyta pranešti suvažiavimui balsų santykį, kad būtų aišku, **ar ginčytini balsai būtų lemią rezultatus, ir todėl ar yra prasmės suvažiavimui balsuoti dėl jų priėmimo ar atmetimo.** Jau nekalbant apie pačio pasiūlymo iškreipimą, ar ne juokingas kol. Leono galvojimas: "balsai bus užskaitomi, jei bus lemiantys". O koks tikslas jų neužskaityti, **jei jie nebus lemiantys?** Kurgi logika? Be to, nereikia kaltinti mandatų komisijos, nes ne jos kaltė, kad, **kai balsai buvo renkami, newyorkietis rankos nekėlė.** Susigriebė jis tik tuomet, kai balsavimai už abu pasiūlymus jau buvo pasibaigę. Todėl ir kyla užskaitytų balsų teisėtumo klausimas, nes jie buvo užskaityti, **kai balsavimas jau buvo uždarytas.** Taip pat, priešingai kol. Sabaliūno teigimui, vienas mandatų komisijos narys (J. Dėdinas) ne tik kad pasisakė prieš, bet protestavo dėl tokio neteisėto veiksmo.

Rinkiminė sistema man žinoma. Jei kol. Sabaliūnas būtų atidžiau perskaitęs tą mano straipsnio vietą, kur apie tai kalbu, nesakytų, jog "Valaitis savotiškai klaidingai aiškina dabartinę rinkimų sistemą". Mano buvo pasakyta: "... norėdamas išrinkti vieną jam patinkantį asmenį, studentas faktiškai yra priverstas balsuoti už visus septynis". Žodis **faktiškai** dalyką paaiškina. Atseit, jei visumoje sąrašas, kuriame yra mano norimas kandidatas, nesurinks pakankamai balsų, maža vilties, kad bus išrinktas ir mano kandidatas, nes į CV įeina penki kandidatai iš tų sąrašų, kurie surinko proporcingai daugiausia balsų, ir **tik du daugiausia balsų surinkę asmenys.** Pav., jei kol. Sabaliūnas kandidatuos santarininkų sąraše, ir aš norėsiu už jį balsuoti, bet nenorėsiu balsuoti už kitus to sąrašo kandidatus, atsistosiu prieš dilemą: balsuoti už kol. Sabaliūną ir tuo pačiu padėti visam sąrašui, ar visai nebalsuoti. Rodos, aišku. Asmeniškai pasisakau prieš šią ir už individualinę rinkimų sistemą, nes esu įsitikinęs, kad sąjunga neturėtų likti organizacijų kovos lauku, kur galima išbandyti savo jėgas, ir kad į CV būtų renkami **lietuviai studentai,** o ne santarininkai ar ateitininkai.

Toliau kalbėdamas apie įstatų keitimą, kol. Sabaliūnas sako: "Jau penktadienio vakaras parodė, kad vargu ar būtų galima 'įstatų keitėjams' surinkti paprastą balsų daugumą". Tai politinė aritmetika, ir ją esu linkęs ignoruoti. Sąjungą suprantu kaip organizaciją, kurios nariai sugeba galvoti savarankiškai ir žiūri visos sąjungos gerovės, o ne ką padiktuos grupiniai interesai.

Dar pora pastabų. Savo aprašyme nekaltinau pirmininkavusio (nors jis savo pareigas atliko blogai), kam leidęs dalyviams perdaug kalbėti (ar "filibusteriuoti"). Kaltinau tik tuos asmenis, kurie tuščiu kalbėjimu vilkino laiką. Manau, kol. Sabaliūnas su manimi sutiks, kad geros valandos įrodinėjimas, jog suvažiavimo salė esanti per prasta ar data netinkama, nebuvo nė taiklus, nė pozityvus.

Dėl buv. sąjungos pirmininko V. Kavolio pranešimo kol. Sabaliūnas nėra teisingas. **Kol. Kavolis kategoriškai neatsisakė pranešimo daryti** (dėl laiko stokos? — tuomet dar nebuvo), tik suvažiavimas nusprendė, jog to pranešimo nereikia. Iškilus nuomonių skirtumui, klausimas buvo pateiktas balsavimui ir taip buvo nubalsuota.

Tiek maždaug dėl kol. Sabaliūno straipsnio. Jei kas, vis dėlto, manytų, kad savo teigimuose vienu ar kitu klausimu galėjau būti subjektyvus, tegul paskaito suvažiavimo aprašymą oficialiame sąjungos biuletenyje "Studentų Gairės" (1955 m. sausio mėn. Nr. 17), kuris parašytas tikrai objektyviai.

Kol. Sabaliūno straipsnyje yra ir daugiau netikslumų. Tačiau dalykas po trijų mėnesių yra jau pasenęs ir šią polemiką laikau baigta. Norėtųsi nuoširdžiai tikėti, kad Chicagos suvažiavimo negerovės sąjungos gyvenime daugiau nesikartos, ir galėsime sutartinai dirbti bendram tikslui, nesvarbu, kokių pažiūrų bebūtume. Tam vilčių duoda ir neseniai paskelbtoji artimesnio bendradarbiavimo deklaracija, po kuria, bene, parašą padėjo ir bičiulis Sabaliūnas.

MIRĖ C. MODESTAVIČIUS

1955 m. kovo 8 New Yorke mirė mjr. Cezaris Modestavičius. Į laidotuves iš Chicagos išvyko jo duktė Dalia Modestavičiūtė ir posūnis An. Šlutas.

Laidotuvės įvyks š. m. kovo 14 d. New Yorke.

PAUL APANAITIS
gyv. 3743 N. Troy Street,

Mirė 1955 m. kovo 12 dieną, 10:10 val. vakare, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoj, Suvalkų gubernijoj.

Paliko nuliūdę daug draugų ir pažįstamųjų.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioj, 6845 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, kovo 15 dieną 1:30 val. po pietų. Bus lydimas į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a.a. Paul Apanaičio draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Laidotuvių Direktorius Mažeika-Evans, tel. RE 7-8600.

Leonas stato įvairių biznių įstaigą

Užpraeitąją savaitę visai arti prie Marquette parko ir South California prasidėjo stamboka statyba. Tai daugeliui čikagiškių gerai žinomasis Real Estate savininkas Paulius Leonas (dabar laikinai veikiąs 2444 W. 64rd, telefonas PRospect 8-0097), pasitelkęs lietuvius statytojus, A. Gintnerio ir V. Petrausko Standard Builders, Inc., ėmėsi pats statytis didingą plataus masto įstaigą.

Statyba vyksta W. 71 ir So. Fairfield gatvių kampe (2735 W. 71). Pastatui projektą parengė architektas inž. Jonas Mulokas.

Marquette parke yra gausiai susitelkusių senųjų ir naujųjų lietuvių ateivių. Jų visų sugyvenimas darnus. Čia apsčiai telkiasi ir daug labai reikšmingų visam Chicagos lietuviškajam gyvenimui įstaigų. Gi visokeriopai kūrybiškasis ir energingasis Paulius Leonas pasiryžo dar įkurti čia ir seniai reikalingą plačią nekilnojamojo turto (Real Estate) įstaigą, kurioje bus prekiajama ne tik namais ir nekilnojamąja nuosavybe, bet taip pat bus sąžiningai ir patogiai tiekiama ir visa eilė kitų būtinų kasdieniniame gyvenime patarnavimų: bus priimamos apmokėjimui elektros, dujų (gaso), vandens, telefono sąskaitos; veiks notoriatas, bus patvirtinami ir sudaromi visokie dokumentai bei vertimai ir kit. Veiks visų draudimų atstovybė. Bus pildomi mokestiniai pareiškimai — incom tax ir kt.

Į sparčią statybą linksmu veidu žvelgiąs Paulius Leonas tikina, jog jo visokeriopo biznio įstaiga pradės veikti po kelių savaičių, kartu su primaisiais pavasario žiedais didžiajame Marquette parke.

Linkėdami sekmės, sveikiname ir laukiame!

Senas Marketparkietis

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

9-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubo valdyba kviečia visus klubo narius atsilankyti į svarbų susirinkimą, kuris įvyks š. m. kovo 15 d. 7:30 v. v. 10806 So. Wabash Ave. Visų Šventųjų parap. svetainėj.

Bus svarstoma svarbūs klausimai ir pasiruošimai piknikams.

Tikimasi susilaukti ir svečių iš kitų klubų, kaip delegatų su naujom mintim ir patarimais.

Visiems nariams dalyvauti kuo skaitlingiausiai. Po susirinkimo vaišės alučiu sode.

J. Skeivys, pirm.

Žemaičių Kultūros Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks 1955 m. kovo (March) 16 d. Hollywood Inn svetainėj, 2417 W. 43rd St. 7:30 val. v. Nariai prašomi dalyvauti.

Nut. rašt. **Nellie Witcop**

A. † A.

JUZEPINA NORKEVIČIENĖ
(pagal tėvus Mikalauskaitė, pagal pirmą vyrą Duobinienė)
7844 So. Emerald Ave.
Dukters tel.: TO 3-3586

Mirė 1955 m. kovo mėn. 10 d., 8:45 val. vakare, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoj, Raseinių apskr., Šilavos parapijoje, Kaulakių kaime.

Amerikoj išgyveno 47 metus.

Paliko nuliūdę: duktė Juzepina Kavolis, žentas Sam, dvi anūkės: Dorothy ir Joanna; brolis Martinas Mikalauskas, 4 pusseserės: Antanina Vaškelis, Mary Stankus, Stella Shermulis ir Antanina Skamarakas, gyv. Kalifornijoje, ir visų jų šeimos; pusbrolis Charles Ferovich ir jo šeima; kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Sopulingos Dievo Motinos Draugijai, Ciceroje.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioj, 6812 S. Western Ave.

Antradienį, kovo mėn. 15 d., 8:30 val. ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Švč. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Juzepinos Norkevičienės giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvese ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Duktė, žentas, anūkės, brolis, pusseserės, pusbrolis, jų šeimos ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Petkus. Tel.: GR 6-2345.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu | Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams

GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Steponas C. Lackawicz

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue

CICERO, ILLINOIS

TELEFONAI:

GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481

★

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.

★

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

KANADOS ŽINIOS

"Daina" užkliuvo...

TORONTO, ONT. — "Naujienose" iš vasario 9 d. "J. Rainis" rašo: "Daina" jau giesmes gieda — ir pradeda:

— Labdaros draugijos "Daina" įsteigimas, tai senosios kartos lietuvių moterų nuopelnas. Anksčiau į "Dainos" draugiją susispietusios moterys nudirbo daug ir iš širdies gelmių išplaukusių šalpos darbų. Jos atitrūkusios nuo tiesioginio savo darbo rengė įvairias pramogas ir įvairiomis progomis pasitaikius rinko aukas, o už surinktus pinigus pirko reikalingiausius pragyvenimui daiktus ir siuntė įvairiuose lageriuose, skurdžias dienas leidžiantiems tremtiniams. Jų sunkaus darbo ir didelio pasišventimo dėka daug tremtinių buvo pagydyta iš sunkios ligos ir daug tremtinių vaikų išgelbėta nuo plintančios džiovos. "Daina" veikia ir dabar, bet jau kitokia linkme užuot dainavusi, ji pradėjo giesmes giedoti. Draugijos vadovavimą perėmus dievobaimingoms moterėlėms, aukos tremtinių šelpimui renkamos ir toliau, bet **didesnė jų dalis** (mano pabraukta M. F. Y.) siunčiama Italijoje veikiančiai Lietuvių Saleziečių gimnazijai remti, kuri ir be "Dainos" draugijos aukų yra labai turtinga. Aukas rinkti vargstantiems tremtiniams, o surinktus pinigus siųsti turtingai gimnazijai, mano manymu, nėra krikščioniškas darbas."

Tai taip p. J. Rainis baigia savo pranešimą apie "Dainą". Už didesnę dalį jo kor-jos galima būtų net padėkoti, nes tai gražus "Dainos" darbų apibūdinimas ir nė kiek neperdėtas; bet užbaigai galima prisegti tik seną lietuvių patarlę: "Girdėjo skambinant, tik nežino kurioj bažnyčioj". Jo kor-jos užbaigą galima būtų pavadinti tendencinga ar net provokacine, bet geriau bus, kad pasikalbėsim gražiai.

"Dainai" visuomet priklausė ir dabar priklauso įvairių įsitikinimų ir religijų lietuvaitės, laisvos ir nepriklausomos Lietuvos šalininkės.

Valdyba kiekvienais metais renkama demokratiniu būdu — slaptu balsavimu, be atsižvelgimo, kuri į ką daugiau ar mažiau tiki. Vienintelis aukuras, kuriam visos dainietės neša savo auką — centą, laiką, darbais išvargintas jėgas ir pasišventimą — yra **šalpa** ir prisiminimas nelaimingųjų tremtyje. Ir prieš tą visi kiti mūsų skirtumai nublunka. Taip buvo anksčiau, kada senosios veikė, taip yra dabar, kada daugumas senųjų veikėjų nuvargo ir jų vietas užėmė jaunos jėgos, iš tremties atvykusios lietuvaitės. Šių žodžių rašėja gali šiuos faktus tvirtinti ne tik dėl to, kad yra viena iš "Dainos" įkūrėjų, bet kad iš 14 metų "Dainos" gyvavimo jai teko pirmininkauti devynerius metus. Taigi ir jos veiklą gerai pažinti. O ką "Daina" daugiau šelpia, patirsime geriausia iš metinės atskaitos, kuri tilpo "T. Žiburiuose" sausio 27 d. laidoje. Ten sakoma: ...Revizijos komisija — M. Pocienė, L. Novogrodskienė ir V. Jasinevičienė — pranešė sekamą finansinį stovį: Atkelta saldo 1954.I.1. 282.97, pajamų nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. 1954 m. 1,004.84. Viso 1,287.81. Išlaidų 1,287.56, saldo 1955 m. sausio 1 d. 33.25, pinigais pasiųsta Vokietijon 1,064.56, siuntiniais, 4 maisto ir 16 rūbų 69.28, Tėvų Saleziečių gimnazijai 53.25 ($30 iš kasos ir 23.25 aukota narių).

Kaip matome, "Daina" Saleziečių gimnazijai pasiuntė tik 30 dol., ir tai ne be svarbaus pagrindo. O štai ir pagrindas: jau per penkerius metus "Daina" šelpia Vokietijoje tremtinę Mariją Teichartienę, našlę su 7 mažamečiais vaikučiais. Apie ją spaudoje bus gal matęs ir p. J. Rainis, nes "Dainos" pastangomis, į tą nelaimingą ir sergančią motiną buvo atkreiptas Balfo viršininkų dėmesys, ir po to kan. Dr. Končiaus nuotraukos — tos šeimos rately dovanų įteikimo proga — tilpo daugely liet. laikraščių.

1953 m. kun. Dr. J. Zieliauskui, Saleziečių gimnazijos Italijoje direktoriui Vokietijoje lankantis, teko susitikti ir su M. Teichartienės gausia šeima ir, paties Dr. J. Zieliausko žodžiais tariant, reikėjo tai moteriai gelbėti. Jam kaip Saleziečiui, tik vienas pagalbos būdas buvo artimiausias — paimti 4 berniukus nuo 15-10 metų amžiaus ir vežtis į gimnazijos bendrabutį, kuris kaip tik buvo vos kūrimosi stadijoje ir teikė rūpesčių kaip didėjančią šeimą reikės išlaikyti. Taigi, ar verta Saleziečių vardu priekaištauti tokio fakto akivaizdoje, kai berniukai paimami beveik iš gatvės ir jiems suteikiama visapusiška priežiūra, mokslas, auklėjimas, ir tai savoje lietuviškoje atmosferoje! Nes septynerių vaikučių šeimą ir tėvą turint tremtyje būtų sunku išlaikyti ir išauklėti, o ką jau sakyti vienai motinai esant?

Du vyresnieji berniukai, Juozas ir Zigmas, rašydavo "Dainai", labai džiaugdamies gyvenimu pas Saleziečius. Ta patvirtino savo laišku ir pati Teichartienė, kada nuvyko vaikučių aplankyti. (Tarp kitko, jos kelionę iš Vokietijos į Italiją apmokėjo kan. Dr. Končius, nors Teichartienė su šeima yra evangelikai).

Šių įvykių sujaudintos, dainietės nutarė nors po 5 dol. mėnesiui skirti Saleziečių gimnazijai — Teichartienės vaikučių vardan, o atsirado narių, kurios dar atskirai po dolerį kitą tam tikslui prideda. Tai štai ir visa istorija kaip "Daina" **"didesnę"** dalį suaukotų pinigų skiria saleziečiams.

Pravartu pažvelgti kaip kiti "Dainos" grupės šalpai suaukoti ar per parengimus uždirbti pinigai paskirstyti. Anksčiau buvo paminėta bendra metinė suma, išsiųsta Vokietijon, o čia pažymėsiu tik kalėdinių dovanų išsiuntimą. Kadangi K. L. Bendras Šalpos Fondas yra paskyręs "Dainai" rūpinimąsi Vokietijoje esančiais seneliais, tai metinių švenčių proga jiems skiriama lygi piniginė dovanėlė, ir praeitų Kalėdų proga buvo skirta po pustrečio amerikoniško dolerio kiekvienam ir išsiųsta sekamai ir šioms prieglaudoms: Berchtesgaden — 14 sen. $34.15, Dornstadt 10 sen. $25.00, Muenchen 28 sen. $68.15, Varel 66 sen. $165. Viso $293.02. Pavieniams ligoniams ir šeimoms $202.22. Viso $495.24. Be to, "Daina" per kelius metus dosniai rėmė Vasario 16 gimnaziją. Maisto siuntiniais, rūbais is taipgi po 5 dol. mėnesiui iš kasos, bet įsikūrus K. L. B. Š. Fondui ir pradėjus masines rinkliavas tam tikslui daryti — mūsų 5 dol. nustojo vertės. Tuo labiau, kad daugumoje palaikoma bendra rinkliava ir iš Toronto išsiunčiama ne doleriais bet šimtais.

Šių faktų akivaizdoje, manau, p. J. Rainis sutiks, jog "dainietės" anaiptol neužsitarnauja priekaištų ar peikimų, o tik lietuviškos pagarbos.

—M. F. Yokubynienė

SHULMISTRAS & CO.
Insurance — Real Estate
4004 So. Acher Ave., Chicago 32, Ill.
LAfayette 3-6300
Parduodame ir administruojame nuosavybes, duodame patarimus investoriams, padedame sutvarkyti paskolas, notarizuojame dokumentus.

— Savo auka palengvink senelių sunkias tremties dienas!

Waterbury, Conn.

Lankėsi gen. Adomkavičius

Šių metų vasario mėn. nuo 18 iki 28 d. Waterburio lietuvių kolonijoje lankėsi vienas iš pirmųjų Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių, Vyties Kryžiaus kakalierius, divizijos generolas Ed. Adomkavičius, kuris šiuo metu gyvena Worcester, Mass.

Gen. Adomkavičiaus nuopelnai beatsistatančiai Lietuvos nepriklausomybei ir besikuriančiai Lietuvos kariuomenei yra dideli. 1918 m. pradžioje, būdamas dar Rusijoje, iš tarnavusių caro kariuomenėje lietuvių suorganizavo lietuvių batalioną ir norėjo organizuotai parvykti į Lietuvą, bet vokiečių karo vadovybei nedavus transporto priemonių, buvo priverstas bataliono karius siųsti į Lietuvą pavieniui kaip karo tremtinius, o pats su bataliono branduoliu ir turtu 1918 m. rugsėjo mėn. parvyko į Vilnių ir prisistatė Lietuvos Tarybai, perduodamas bataliono turtą, kuris buvo gera pradžia besikuriančiai Lietuvos kariuomenei.

Vykstant kovoms už Lietuvos nepriklausomybę, gen. Adomkavičius sėkmingai vadovavo jau Lietuvos kariuomenės 7 p. p. ir laikinai ėjo divizijos vado pareigas. Rodos, pagal jo paruoštą planą ir jam vadovaujant buvo išvystytas sėkmingas mūšis ir dėl širvintų. Mūšiuose dėl Lietuvos nepriklausomybės gen. Adomkavičius keletą kartų buvo sunkiai sužeistas.

Iki 1940 m. Lietuvą vėl pavergiant žiauriam rūsų imperializmui gen. Adomkavičius ėjo 2-ros div. vado ir Kauno įgulos viršininko pareigas. Bet šį kartą išvystyti aktyvų jėgos pasipriešinimą prieš okupantą negalėjo, nes vykstant Lietuvos okupacijai tuometinė karo vadovybė jį laikė arešte.

Sunkios tremties gyvenimo sąlygos paveikė ir jo sveikatos stovį. Neseniai gen. Adomkavičiui teko išgyventi sunkią kaklo operaciją, po kurios ir dabar nėra tinkamai pasitaisęs. J. D.

Pittston, Pa.

Tautos šventė

Vasario 27 d. čia įvyko Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimas. Publikos susirinko daugiau, negu 100. Įėjimas buvo nemokamas, bet vėliau buvo renkamos aukos. Programos vedėjas Žalionis paskelbė aukų duomenis. Surinkta: minėjime — $55.00, SLA 7 kuopos — $10.00, Šv. Kazimiero bažnyčioje $80.00. Jis pabrėžė, kad visos tos aukos skiriamos Lietuvos laisvinimo reikalams.

Minėjimo programa buvo įvairi. Pirmininkas Grėštaraitis ją pradėjo Amerikos himnu. Jį giedojo ponios Mikalonienė ir Kazlienė. Jas pianu palydėjo p. Mras. Kunigas Gilys paskaitė lietuvių kalba invokaciją. Miesto meras pasakė kalbą, ragindamas visus bendrai kovoti už Lietuvos ir kitų kraštų išlaisvinimą.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Scrantono universiteto profesorius A. Kučas. Jis ragino remti Amerikos Lietuvių Tarybą, nes ALT yra vienintėlė organizacija, kuri tiek daug nudirbo Lietuvos laisvinimo reikalu. Jis ragino remti taip pat BALF, kuris yra būtinas tautiečiams šelpti. S. Sakočius padeklamavo ir padainavo.

Minėjimas užbaigtas Lietuvos himnu, kurį pagiedojo aukščiau minėtos dainininkės.

J. V. Stanislovaitis

AR TELEVIZIJA NEVEIKIA?

APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales-service
3120 S. Halsted = DA-6-6887

NESUGAIŠK BRANGAUS DARBOLAIKIO DEL
PEČIU GELOS
Greitai palengvinkite įkyrų nugaros raumenų skausmą vartodami Johnson's Back Plaster — beveik taip kaip nešiodami šildančią paduškėlę. Plasteris atveda šildantį gaivinantį kraują į skaudančią vietą, sustiprina pailsusius raumenis. Gaunamas visose aptiekose.

TIKSLUS IR RUPESTINGAS
PAJAMŲ MOKESČIO
APSKAIČIAVIMAS
2737 W. 43rd St. Tel. CL 4-2390
Kasdien nuo 9 val. ryto ligi 8 val. vakaro; šeštadieniais nuo 10 val. ryto ligi 7 val. vak.; trečiadien. uždaryta
ŠIMAIČIAI
Realty, Builders, Insurance.

Skaitykite "N-nas"
Garsinkitės "N-nose"

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj
TURTAS - - - - - - $53,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS
BALDŲ
PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET
Tel.: CAlumet 5-7237
RAKANDAI
TELEVIZIJOS
RADIOS
REFRIGERATORIAI
PLOVYKLOS
PEČIAI
KAURAI
JEWELRY
Prekės geriausių išdirbysčių.
LENGVI IŠMOKĖJIMAI
Lietuviška Radio Valanda Budriko leidžiama iš stoties WHFC, 1450 kil. kas ketvirtadienį nuo 6 iki 7 val. vak.

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NOW! at SOLTIS'
New 1955 Westinghouse with Automatic Defrosting*

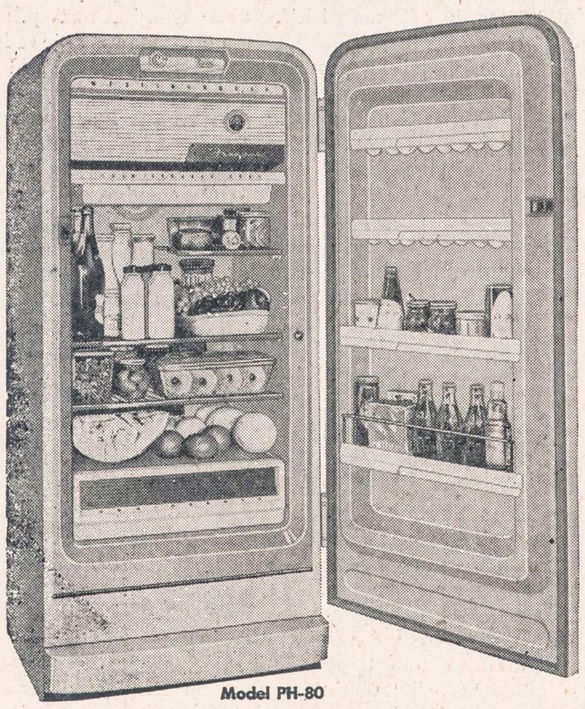

Model PH-80

AT A NEW LOW PRICE
only $2.45 a week
after small down payment
A full 8 cu. ft. de luxe Refrigerator only 24" wide. Automatically defrosts at the push of a button. Frost is removed so fast that even ice cream stays firmly frozen.
• Full-Width Freezer • ½-bu. Humidrawer®
• Removable Snack Shelf • 2 Egg Shelves in Door
• Bonus Bottle Storage in Door
*U. S. Patent Issued, No. 2,324,309
YOU CAN BE SURE...IF IT'S Westinghouse
SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE
2647 WEST 51st STREET HEMLOCK 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Chicagos Lietuvių Auditorija
3133 So. Halsted Street
VIctory 2-6172
ŠIŲ METŲ KOVO 27 DIENĄ RUOŠIA
ESTŲ-LIETUVIŲ KONCERTĄ
Dalyvauja estų tenoras EEDO KARRISOO, ALGIRDAS BRAZIS, M. KRIPKAUSKIENĖ, ONA SKEVERIŪTĖ
Geros arijos, duetai
Biletai $2.00
Moksleiviams $1.50
Pradžia 4:30 val. vakaro

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.; under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Italija Patvirtino

Italijos senatas penktadienį 139 balsais prieš 82 patvirtino Paryžiaus susitarimus dėl Vokiečių Federalinės Respublikos apginklavimo ir priėmimo į Vakarų Europos Uniją. Balsavo prieš tik komunistai ir jų bendrakeleiviai, Pietro Nenni vadovaujamieji "socialistai".

Italijos atstovų rūmai pasisakė už susitarimų ratifikavimą dar prieš Kalėdas. Tuo būdu parlamento akcija dabar yra pabaigta.

Iš 15 valstybių, pasirašiusių tuos susitarimus, Italija yra aštunta, pilnai juos patvirtinusi. Ji pralenkė Prancūziją, Belgiją ir vakarinę Vokietiją, kurių parlamentuose žemesnieji rūmai jau balsavo, bet aukštesnieji — dar ne.

Italai didžiuojasi šituo "istoriniu" savo parlamento veiksmu, ne be pagrindo tikėdamiesi, kad tai žymiai padidins krašto svorį tarptautinėje politikoje. Italija aiškiai pasuko į Vakarus, grįždama į demokratinių tautų šeimą.

Ji ilgai svyravo, nesugebėdama apsispręsti, ar eiti su Vakarais — ar dėtis prie "neutralistų", kurie ieško įsivaizduoto saugumo, nesijungdami nei su demokratijomis, nei su totalitarinėmis diktatūromis. Demokratinė kryptis, stipriai remiama iš Washingtono, pagaliau paėmė viršų.

Tai stambus JAV politikos laimėjimas.

Planavimo Decentralizacija

Aštri krizė Sovietų Sąjungos žemės ūkyje privertė Maskvos diktatorius keisti jo tvarkymo sistemą. Žemės ūkio darbai bus ir toliau planuojami, bet jų planavime vykdoma "decentralizacija".

"Naujienose" jau buvo šeštadienį pranešta, kad SSRS komunistų partija ir sovietų vyriausybė padarė nutarimą, paskelbtą su centro komiteto sekretoriaus Chruščiovo ir ministerių tarybos pirmininko Bulganino parašais, kad "agrikultūros gamybos planavimas turi prasidėti tiesiogiai kolektyviuose ūkiuose, mašinų-traktorių stotyse ir valstybiniuose ūkiuose", o ne centralinėse valdžios įstaigose Maskvoje.

Viršūnės — centro įstaigos — nustatys, kiek iš viso žemės ūkis privalo pagaminti grūdų, mėsos ir kitų produktų ir kokią dalį jų pasiims valstybė; bet kaip išpildyti nustatytas gamybos "kvotas", bus sprendžiama "apačiose" — kolchozuose, sovchozuose ir traktorių-mašinų stotyse, stengiantis "kuo geriausiai panaudoti žemę". Chruščiovas ir Bulganinas sako, kad Maskvai svarbu gamybos dydis, o ne dirbamos žemės plotas. Atrodo, kad tuo duodama suprasti, jogei ūkininkams nebus draudžiama plėsti nuosavus dirbamos žemės sklypelius bei didinti gyvąjį inventorių tuose sklypeliuose net, kolektyvio ūkio sąskaiton, jei taip nutars kolchozai ir traktorių- mašinų stočių vedėjai — ir jei bus pakelta gamyba.

Komunistų partijos ir valdžios nutarimas nurodo "klaidas" sovietų žemės ūkio planavime, pabrėždamas centralizacijos ir biurokratizmo žalingumą. Šitos sovietų agrikultūros ydos seniai yra žinomos Vakarams, tik Kremliaus galvočiai jų iki šiol nematė!

Jie bando jas dabar šalinti, kai visai krašto ekonomijai gresia katastrofa. Bet kolchozai ir sovchozai pasilieka. Todėl daug ko tikėtis iš šios reformos negalima. Kad Rusijos agrikultūra galėtų laisvai vystytis ir klestėti, turi būt grąžinta ūkininkams žemė ir Laisvė!

APŽVALGA

"TĖVYNĖ" RAGINA

"Tėvynė", SLA organas, primena, kad šių metų gegužės 15 d. sukaks 35 metai, kai Lietuvos laikinojoje sostinėje Kaune susirinko tautos išrinkti atstovai į Steigiamąjį Seimą, kuris paruošė atstatytai nepriklausomai Lietuvos valstybei demokratinę Konstituciją ir priėmė radikalų Žemės Reformos įstatymą.

"Todėl", rašo SLA organas, "artėjant to istorinio įvykio 35 metų sukakčiai, jau dabar laikas pradėt ruoštis prie tos sukakties ir gegužės 15 dieną vienokiu ar kitokiu būdu ją pasižymėti".

Paremdami šitą "Tėvynės" paraginimą, mes patartume SLA kuopoms ir apskritims imtis iniciatyvos, ruošiant sukakties minėjimus, kviečiant, kur galima, ir kitas lietuvių draugijas prisidėti arba sudarant kartu su jomis minėjimo komitetus.

MATUSOW IR PRŪSEIKA

Prūseika rašo, kad "atgailaujantis šnipas" Matusowas "buvo herojum ir 'Keleivio' ir 'Naujienų' akyse".

Kam meluoti?

Mes nesame matę, kad būtų kada nors ekskomunistą Matusową piešęs "herojum" "Keleivis". "Naujienos" to tikrai nedarė.

Matusow buvo komunistas, paskui atsivertė ar apsimetė, kad atsivertė, ir pasisiūlė federalinei įstaigai liudyti prieš komunistus. Koks gi čia gali būti "herojiškumas", jei Matusowo atsivertimas ir būtų buvęs nuoširdus (kas šiandien atrodo abejotina)?

Toks jo atsivertimas ir pasisiūlymas reikštų, kad jisai prisipažino: "Aš buvau durnius, kada susidėjau su tais, kurie dirba priešvalstybinį darbą, bet dabar susipratau ir noriu padėti valdžiai kovoti su komunistais!"

Jei tai yra "didvyriškumas", tai nebent Prūseikos akyse. Jisai pats yra panašus į Matusową "atsivertėlis", kai kuriais atžvilgiais dar blogesnis ir už jį.

Albertas Vabalas, alias Leonas Prūseika, buvo savo jaunystėje socialistas ir, Amerikoje būdamas, net atstovavo Lietuvos socialdemokratus. Paskui nudardėjo pas komunistus ir ne tik dirbo su jais, bet nėrėsi iš kailio, stengdamasis pralenkti Bimbas, Jukelius ir Andrulius socialistų bei socialdemokratų dergime. Didesnio už jį paškudniko komunistai neturėjo.

Bet, praėjus keliolikai metų, raudonasis Vabalas staiga nuo jų atsimetė! Suorganizavo "skloką" ir pradėjo su savo buvusiais draugais kovoti. Niekino Bimbos "arklinę taktiką" ir meilinosi socialistams. Jeigu socialistai būtų pamoję jam pirštu, jisai būtų parsidavęs jiems "su kūnu ir dūšia"; bet jie tokio veidmainio nenorėjo turėti savo eilėse.

Nesulaukęs pasiūlymo iš socialistų pusės, Prūseika vėl sugrįžo pas Bimbą — ir jau šį kartą, prižadėjęs jam pilną ištikimybę.

Mat, "sklokos" biznis buvo pašlijęs. Prūseika kartais nė ant "pork-čapo" neužsidirbdavo. Bimba, žinodamas jo varginga "proletarišką" padėtį, davė jam "džabelį" savo laikraštyje. Ir nuo to laiko jisai vėl dergia ir plūsta socialistus.

Ir vėl jisai stengiasi ne tik pavyti, bet ir pralenkti savo draugus bimbininkus. Prūseikos specialybė tai suklastotomis "citatomis" falsifikuoti praeitį. Mes ne kartą esame šitas jo "štukas" iškėlę aikštėn.

Taigi, jei Matusowas "herojus", tai Prūseika yra didesnis už jį, nes daugiau kartų už jį "atsivertė". Tik be reikalo Prūseika vadina jį "atgailaujančiu šnipu". Juk Matusowo knygą išleido komunistų prieteliai ir ją platina komunistų kontroliuojamos organizacijos.

Padoriau būtų, Albertai, jei su tuo tipu pasibučiuotum!

REPUBLIKONŲ PASIPIKTINIMAS

Demokratų nacionalinis pirmininkas Paul M. Butler pasikalbėjime su spaudos atstovais ("spaudos konferencijoje") išreiškė nuomonę, kad prez. Eisenhoweris galįs ateinančiais metais nebekandidatuoti dėl savo žmonos menkos sveikatos. Republikonų vadai vienas po kito, lyg susitarę, ėmė dėl to jį pulti. Vieni sako, kad Butler parodęs "blogą skonį", įveldamas Pirmosios Leidės vardą į politiką; kiti vadina jo pareiškimą "žemu ir šlykščiu", o treti plūsta jį net "niekšu".

Nuostabu, kad tokia smarki "audra" kilo dėl tokio palyginti menko dalyko. Demokratų pirmininkas aiškinasi pasakęs tiktai, kas buvo pakartotinai minėta laikraščiuose, būtent: kad ponios Eisenhowerienės sveikata nėra tvirta, kad ją alsina oficialios pareigos, kai jai tenka priiminėti svečius, planuoti banketus, ir t.t. Pripažįsta ir dabar tie, kurie piktinasi p. Butlerio prasitarimu apie Pirmosios Leidės sveikatą, kad jos širdis nesveika.

Tai ko čia, rodos, triukšmauti? Republikonai, tur būt, bijo, kad kalbos apie ponios Eisenhowerienės sveikatą gali paveikti prezidentą ir sulaikyti jį nuo kandidatavimo. Jie būtų bėdoje.

IŠ PIETŲ AMERIKOS

KAS TIKRAI PADEDA KOMUNIZMUI

Rašo **J. LAZDAUSKAS TOLIUŠIS**,
"Naujienų" bendradarbis Urugvajuje

(Tęsinys)

2. Meksikiečių revoliucija

Ypatingo socialinio jautrumo Meksikos valstybėje komunizmo ofenzyva didesnio pasisekimo niekad neturėjo, kaip ir visose tose valstybėse, kur socialinis liberalizmas bei demokratinis socializmas gyvenime stipriai, kartais net dinamiškai reiškėsi ir pirmyn žengė, nesustodamas vietoje, nesustingdamas arba neišvirsdamas į konservatyvizmą.

Pirmoji socialinio liberalizmo ofenzyva apėmė 1916—1929 metų laikotarpį, pasiekdama savąjį beveik viršūkalnį. Socialinis sąjūdis Meksikietiškos Revoliucios vardu vadintas prasidėjo 1910 metais, pirmiausia teskelbdamas tik laisvę ir teisingus (neklastuojamus) balsavimus. Bet vienais metais prieš bolševikiškąją rusų "revoliuciją", pačioje 1916 metų pradžioje, staiga pasviro į aiškiai socialiniai ekonomines reformas, kurių stipriai laikėsi Vakarų Europoje socialdemokratai ir socialiniai liberalai, vieni dvarų suvalstybinimo formoje, kiti gi jų išdalinimo bei išparceliavimo tarp žemės ūkio darbininkų, bežemių ir mažažemių. Žemės ūkio reformoje teisingesnio ir simpatingesnio principo laikėsi socialiniai liberalai, bet pramonėje — socialdemokratai, nes pastarieji pramonėj labiau gynė darbininkiją nuo kraštutinio išnaudojimo, tuo tarpu kai socialiniai liberalai pramonėje dar vis tebevadina vieni kitus ponais ir yra pramonės darbininko legalaus išnaudojimo išpažintojais. Dar ir šiandien daugelyje kraštų pramonės darbininkų tarpe tebeturi didesnę įtaką socialdemokratija, o žemės ūkyje ir prekyboje — socialiniai liberalai. Greičiausiai šitaip dar bus ilgai. Bet reikia pastebėti, jog kai kur socialdemokratija vis aiškiau atsisakydama nuo suvalstybinto žemės ūkio principo, evoliucionuoja į socialinį liberalizmą, gi pastarasis vis aiškiau imdamasis revizionistinio liberalizmo kelio pramonės darbininkijos naudai, vis labiau evoliucionuoja į socialdemokratiją. Logiškoje išvadoje socialiniai liberalai su socialdemokratais sudaro kaip ir "bendrą frontą" priešpastatytą "tautos fronto" akcijai ir orientacijai, kuri yra nukreipta prieš laisvę, toleranciją, lygybę, žmoniškumą — prieš demokratiško gyvenimo būdą.

Socialliberalinė meksikiečių revoliucija 1916 metais pareikalavo didžiųjų dvarų (latifundijų) išdalinimo tarp žemės ūkio darbininkų, bežemių ir mažažemių, aiškiai vengiant žemės ūkio suvalstybinimo bei jo sukolektyvinimo, dvokiančio kazermės dvasia ir vedančio prie gilioje senovėje buvusios vergijos. Visos darbo liaudies atveju, socialliberalinė meksikiečių revoliucija pareikalavo darbininkiškos organizacijos lemiamos įtakos valstybėje bei valdžioje, idealaus beturčio ir darbo žmogaus asmenybės gerbimo iš išlaisvinimo iš feodalinių ir monopolinio kapitalizmo sąvaržų.

Bet pačioje pradžioje vienas meksikiečių social-liberalinės revoliucijos posūkis, nors ir klaidingas ir jai pačiai žalingas, bet pagrindinis, buvo tas, kad ji savo pradžioje buvo bepradedanti atitolti nuo pilnutinai jos pačios nesuprasto kardinoliško socialinio liberalizmo principo, apimančio ir pramonės darbininkijos socialinį, ekonominį, kultūrinį ir politinį progresą, kurio labai vengė feodalizmas žemės ūkyje, o pramoninis kapitalizmas — pramonėje ir prekyboje. Prie autentiškojo socialinio liberalizmo jai teko vistiek sugrįžti (1940 m.), kad išvengus tos baisios klaidos, kurios nesugebėjo išvengti kai kurių kraštų liberalizmas, vengdamas įstatymų keliančių pramonės darbininkijos ekonominį lygį, — vengdamas liberalinės vyriausybės kišimosi ten, kur jis verkiančiai reikalingas. Viso to vengdamas liberalizmas daugelyje valstybių sudarė auksinę progą nacifašizmo ir komunizmo akcijos ofenzyvai.

Pradžioje Socialinis Meksikiečių Revoliucijos Sąjūdis liberalinę valstybę tesuprato taip, ar beveik taip, kaip maskoliškieji komunistai tauzija: kad liberalinė valstybė, — tai buržuazinės klasės įrankis darbo klasės išnaudojimui ir slopinimui; arba taip, kaip liberalinę valstybę tesupranta vienas šiaurės amerikiečių senatorius su savaip galvojančia konservatyvių liberalų grupe: kad liberalinė valstybė bei vyriausybė negali kištis į individualinius žmonių reikalus, bet čia pat propaguoja tam tikros literatūros deginimą liberalinės valstybės vardu. Vienur negalima, o kitur jau galima...

Vieni, tai bus maskoliškojo komunizmo propaguotojai, norėtų įtikinti, kad liberalinė valstybė visai nesiekianti ir net nenorinti siekti medžiaginės bei dvasinės darbo klasės gerovės bei pažangos; kiti gi, kurie kovoja komunistinį pavojų plikomis rankomis ir nuoga mintimi, argumentuoja, savaip įrodinėdami, kad neprivalanti siekti. Ir maskoliškieji komunistai ir jiems nesąmoningai talkiną pseudo-liberalai geresnio bei teisingesnio rytojaus žmonijai siekimuose yra aiškiai svetimi ir tik todėl social-liberalinės valstybės aiškūs neigėjai ir socialinio liberalizmo naikintojai.

Vieni ir antri kaip susitarę nuslepia tą faktą, jog social-liberalinė valstybė tikrenybėje nei gali, nei privalo nesirūpinti didžiosiomis kolektyvinėmis problemomis; kad kaip sykis social-liberalinės (o ne antiliberalinės) valstybės pareiga tas problemas nuodugniai išnagrinėti ir jas išrišti realiu jų išgyvendinimu; kad social-liberalinė valstybė tų problemų negali ir nenori palikti savo priešininkams arba čia puoselėjamai "tautos fronto" galvosenai griebk taip, kaip gali; kad social-liberalinė valstybė jau kišasi, nori, gali ir privalo kištis, darydama intervencijas, panaudodama privatinius ir oficialius resursus tiek, kiek reikalinga darbo liaudies gerbūvio išugdymui ir jo įtvirtinimui visiems laikams ir be diktatūros, atseit, bė, kuri simpatingai žiūrėjo į Social-liberalinės valstybės tikroji paskirtis yra humanistiniai revoliucinė.

(Bus daugiau)

DR. A. DARGIS

Joną Biliūną atsimenant

Darbininkai-mažažemiai ieško darbo

(Tęsinys)

Dilbikienės bendrabutis susilikvidavo. Daugumas mūsų, "dilbikinių", perėjo į naujai atsiradusį Domicelės Pacevičaitės ir Justinos Pocevičienės bendrabutį. Tai buvo žemaitės iš Bielkevičių giminės nuo Židikų, Ventos stoties. Justina Pacevičienė buvo išnuomojusi didoką namą su salkomis.

Vienoje iš tokių salkų Jonas Biliūnas pradėjo mus visus sekmadieniais, rytais, kviesti į lavinimosi būrelį. Susirinkdavo koks 12-15 parinktų mokinių. Jonas Biliūnas šiam būreliui vadovavo. Čia ir prasidėjo lavinimosi pasitarimai. Jonas Biliūnas kiekvienam duodavo temą ir sekantį susirinkimą kiekvienas iš savo temos turėdavo padaryti pranešimą, o kiti turėdavo kelti klausimus ir pulti. Temos buvo: iš lietuvių istorijos, kalbos, astronomijos ir gamtos-evoliucijos mokslo.

Jonas Biliūnas šiuo laiku jau buvo labai pasikeitęs: jis nustojo pats poteriavęs, nevarė melstis ir kitų. Ir mes jau buvome prisiskaitę įvairių brošiūrų, susipažinę su Charles Darvino kova dėl būvio, geologijos paleontologijos duomenimis, pradėjome abejoti Biblijos pasakomis. Per mūsų sekmadieninius savilavinimosi susirinkimus kildavo karštos diskusijos. Čia pat dalyvaudavo gimnazijos kapeliono brolis Feliksas Vizbaras. Jis gyveno klebonijoje pas tuo laiku buvusį kleboną baroną von Roppą. Klebonijos pensione gyveno daug gimnazistų; bet visi jie buvo tik baronų, grafų Przezdeckių ir kitų vaikai. Feliksas Vizbaras nuo pat pradžios nusistatė griežtai prieš Jono Biliūno vedamą liniją ir gynė katalikybę ir Biblijos pagrindus. Feliksas Vizbaras buvo kaip ir ateitininkų užuomazga. J. Bliūnas ir Feliksas Vizbaras kuo smarkiausiai susiginčydavo. Mūsų dauguma palaikė J. Biliūno pusę, visi kiti krypo į laisvamanybę.

Kunigai prisidėjo prie laisvamanybės

Prie laisvamanybės sustiprinimo prisidėjo nemaža ir patys kunigai. Liepojaus parapijoje pas kleboną von Roppą buvo karštas vikaras kunigas Leparskis. Nuėjus išpažinties pas Leparskį, gaudavai klausimą:

— Ar skaitei Darviną?

— Skaičiau, — atsakydavo mokinys.

— Tai eik šalin, išrišimo negausi.

Taip kunigas Leparskis atpratino daugumą nuo išpažinties.

Bet gimnazijos kapelionas nepasižymėdavo taktu ir kantrybe. Paskaičius Šerno knygą "Apie žemę ir kitus svietus", mums atsivėrė platus pasaulis. Kildavo mintis, kur gi pagaliau tarp tų begalinių saulių — žvaigždžių yra dangus? Taip mokiniai pradėdavo kamantinėti savo kapelioną, kurgi tas dangus. Pekla taigi gali būti po vulkanais. Kapelionas, užuot paaiškinęs, už tokius klausimus varydavo laukan iš klasės. Taip pat gana naivūs Biblijos pasakojimai, kaip Dievas sukūrė pasaulį per šešias dienas, nesiderino su geologijos, paleontologijos mokslu. Vienas kitas išdrįsdavo susiginčyti su kapelionu. Paprastai kapelionas už tokius ginčus varydavo laukan iš klasės. Tokie konfliktai dar labiau stūmė mokinius nuo tikybos į laisvamanybę. O jauniems to ir reikia: juo daugiau kapelionas pyksta, juo daugiau konfliktų.

Kiek vėliau į Liepojaus parapiją vietoje kunigo Leparskio buvo paskirtas vikaru kunigas Sabaliauskas. Nepriklausomybės laikais, rodos, jis buvo vyriausiu kariuomenės kapelionu. Kunigas Sabaliauskas jau buvo susipažinęs su lietuvišku judėjimu. Jis stengėsi per Vizbarą ir kitus palaikyti lietuvišką dvasią ir kovoti su pasireiškusia tarp mokinių laisvamanybe. Bet jis didelės įtakos jaunimui nepadarė. Jonas Biliūnas turėjo žymią persvarą.

Jonas Biliūnas tampa marksistas

Jonas Biliūnas juo toliau, juo labiau krypo į marksistinę pusę. Jis pats daug skaitydavo įvairiausių mokslo ir literatūros knygų. Ypatingai jis domėjosi darbininkų judėjimo istorija: Anglijos tredunionistų, prancūzų revoliucija. Jis studijavo politinę ekonomiją, skaitė Bogdanovą, o taip pat ir Markso "Kapitalą" nuodugniai išstudijavo. Vienąsyk aš ištraukiau iš po jo pagalvės didžiulę knygą ir spėjau jos užvardijimą perskaityti. Tai ir buvo Karolio Markso "Kapitalas". Bet J. Biliūnas tučtuojau ją nuo manęs atėmė, pastebėdamas:

— Jums, vaikai, šitos knygos skaityti dar negalima.

Tiesa, už šitos knygos skaitymą anais laikais ne tik būtų išvarę iš gimnazijos, bet tikrai kalėjiman būtų įkišę. Reikia pasakyti, kad J. Biliūnas apskritai labai daug pats skaitydavo ir mus ragino, šalia lietuviškų, skaityti mokslo knygas ir literatūros klasikus. Iš rusų klasikų jo mėgiamiausi autoriai buvo Turgenevas, Dostojevskis, Tolstojus, Puškinas, Lermontovas, ypatingai Nekrasovas; iš prancūzų — Emil Zola, Victor Hugo ir kiti. Atidžiai jis skaitė Pisarevo ir Bielinskio literatūros kritiką. Žodžiu, Jonas Biliūnas stengėsi pats lavintis ir lavinti kitus. Nenuostabu, kad naujai atsiųstas rusų literatūros mokytojas Papilovas labai įvertindavo Jono Biliūno rašomuosius darbus, laikė juos pavyzdingais, pranašaudamas jam rašytojo ateitį.

Jono Biliūno rašomieji darbai buvo rašomi visuomet gražia, kaligrafiška rašysena, labai aiškiai ir turiningai.

Susiartinimas su broliais latviais

J. Biliūnas suprato, kad latviai yra mūsų broliai. Ir jie vienodai kenčia caro valdžios priespaudą, o dar didesnę vokiečių baronų vergiją. Tiesa, latviai turėjo savo spaudą, lietuviams spauda buvo po 1863 m. sukilimo atimta.

Tuo laiku Marijampolėje siautė žandarų viršininkas Vonsiackis. Iš čia Vonsiackio čiuptukai siūlo galą rado prie Baltijos pakrančių. Jis čia ir persikėlė likviduoti lietuvių kovos — judėjimo prieš caro valdžią.

Palangoje buvo areštuotas Dr. Vaineikis ir kiti. Vonsiackis užsidūrė ir į latvius. Latvių gimnazistų būrelis Liepojaus gimnazijoje turėjo savo socialistinį būrelį. V klasės 3 latviai mokiniai buvo Vonsiackio areštuoti ir pasodinti kalėjiman. Jonas Bliūnas atjautė šią latvių draugų nelaimę.

Justina Pacevičienė, Domicelė Pacevičiūtė organizavo nešimą į kalėjimą maisto — pietų kaliniams.

Į šią latvių bylą buvo įtraukti apie 138 asmenys. Čia buvo kalinami latvių advokatai, studentai, mokiniai, ūkininkai ir darbininkai. Po kelių mėnesių tardymo latviai gimnazistai buvo išleisti iš kalėjimo. Vienas jų, Varkals, buvo didelis J. Biliūno draugas.

Prisimenu, iš Liepojaus klasinės ir realinės gimnazijos Vonsiackio buvo areštuoti šie mokiniai: Varkals, Zagota, Zivert ir du broliu Kliavu. Varkals ir kiti mokiniai gimnazijon grįžti negalėjo. Varkals nutarė pasitraukti užsienin. Varkals buvo, matyt, iš neturtingos šeimos, lėšų neturėjo.

1905 METŲ SUKILIMAS LIETUVOJ

(Tąsa)

Dėl to sukilimo buvo daug žmonių suimta. Jie buvo teisiami ir nemažas jų skaičius buvo nuteisti ilgus metus kalėti ar Sibiran katorgos darbams pasmerkti ar ten ištremti.

Be daugelio kitų kazokų ir policijos buvo nušautas Butkiškiuose savo namuose Andrius Baltrušaitis, 20 metų amžiaus daug žadėjęs vyras. Prienuose policija pašovė Simaną Šalną. Užjintuose nušauta trejetas, ir daug buvo sužeistų. Tada kai kurie Lietuvos miesteliai buvo net iš armotų apšaudomi.

1905 m. sukilimas Lietuvoj nepraėjo tylomis ir mūsų išeivijoj. Štai rusų carų sostinėj Peterburge lietuvių socialdemokratų organizacija turėjo per tūkstantį narių. Ji leido atsišaukimus, o jos jaunimas buvo susimetęs į "Lizdelio" kuopelę.

Rygoj taip pat veikė lietuvių socialdemokratų organizacija, vėliau stipriai pasireiškusi savo kultūriniu darbu.

JAV lietuvių išeivija susilaukė naujo antplūdžio išeivių iš Lietuvos, kurių tarpe buvo gerokai politiškai prasilavinusių ir mokslus ėjusių. To Lietuvos sukilimo įtakoj JAV atsiranda nauji laikraščiai kaip "Kėleivis", "Pirmyn", "Kova" ir kiti. Tuo pačiu JAV išeivijoj paspartėja kultūrinis, visuomeninis bei politinis gyvenimas. Ir kituose kraštuose gyvenanti išeivija pajuto Lietuvos kovingąją dvasią.

Lietuvos žmonės sukilimo įtakoj ryškiau pradėjo politiškai susivokti, atsirado didesnis kultūrinis pareikalavimas. Visuomeninis ir ūkinis gyvenimas pasidarė gajesnis. Atsirado švietimo reikalams ir ūkiui skirtos draugijos, kooperatinės bendrovės. Tada visuose gyvenimo pašaliuose pūtė gaivesni vėjai, nešantieji didesnę viltį, geresnį savim pasitikėjimą.

Iš 1905 m. sukilimo Lietuvoj išėjo savo pajėgas išmėginę, stipriai užsigrūdinę Prof. Dr. Avižonis, trys broliai profesoriai Biržiškos, Dr. J. Basanavičius, Kipras Bielinis, Felicija Bortkevičienė, J. Biliūnas, Dr. A. Garmus, Dr. P. Grigaitis, Dr. K. Grinius, Joana Grinienė-Pavalkytė (bolševikų kartu su dukryte Kaukaze sušaudyta), Ernestas Galvanauskas, teisininkas Ciplijauskas, prof. inž. Čiurlys, prof. Dr. Gudavičius, inž. Stepas Kairys, Dr. A. Domaševičius, prof. Ignas Končius, prof. Augustinas Janulaitis, Dr. A. Matulaitis, prof. Dr. Mažylis, prof. A. Moravskis, St. Mikalkevičius-Michelsonas, Putva-Putvinskis, prof. A. Purėnas, G. Petkevičaitė, prof. Petras Leonas, Dr. J. Šaulys, L. Vienožinskaitė-Purėnienė, J. Valaitis, Žemaitė. Visų jų čia neišvardysi. Sukilime taip pat pasireiškė V. Kapsukas, Aleksa-Angarietis ir kiti vėliau nuėjusieji tarnauti priešką buvo sukilę.

Pats 1905 m. sukilimas Lietuvoj buvo vainikuotas sušaukimu vadinamojo Vilniaus didžiojo seimo. Jame dalyvavo iš visų Lietuvos kraštų ir visų luomų atstovų apie 2,000.

Apie Vilniaus didžiojo seimo padarytus nutarimus ir jo įtaką Lietuvos sukilimui dera parašyti kitas straipsnis.

Bendrai, visais požiūriais 1905 m. sukilimas Lietuvoj paliko iki šiol neišdildomus mūsų tautai pėdsakus. Ir verta tas sukilimas prisiminti. To nevisai pasisekusio sukilimo tąsa prasidėjo kita proga, būtent 1918-19 metais, kai Lietuvai buvo iškovota nepriklausomybė.

(Pabaiga)

Tatai liečia visus

Mes siūlome visų rūšių organizacijoms su savo programa, kuri yra ne tik įdomi, bet ir visiems svarbi. Socialinio draudimo sistema liečia beveik visus amerikiečius ir jų šeimas, nes ji teikia finansinę pagalbą tada, kai šeima praranda uždarbį, kai kuris nors jos narys pasensta arba miršta. Bet socialinio draudimo pašalpa neateina automatiškai. Jūs ir jūsų organizacijų nariai turi žinoti, kaip ir kada jie gali siekti socialinio draudimo pensijų. Padėkite žmonėms sužinoti tiesą apie socialinio draudimo sistemą. Neleiskite, kad jie kokiu nors atveju pražiopsotų socialinio draudimo paramą, nes jie moka už ją. Supažindinkite žmonės su faktais!

Ar jūsų organizacija jau yra kvietusi socialinio draudimo atstovą paaiškinti socialinio draudimo nuostatų? Jeigu ne, tai nepraleiskite šios progos. Jūsų pakviestasis socialinio draudimo atstovas parodys filmą, kuris liečia 1954 m. socialinio draudimo nuostatų pataisas ir atsakys į visus tos rūšies klausimus, kuriuos pateiks klausytojai. Už visa tai neįmamas joks atlyginimas. Jeigu jūs manote, kad jūsų organizacijos ar draugijos nariai domisi socialinio draudimo programa, kreipkitės į artimiausią socialinio draudimo įstaigą arba į šį laikraštį dėl platesnių informacijų.

Sveikatos, Aklėjimo ir Gerovės Departamentas Socialinio Draudimo Administracija, 1425 S. Racine Avenue, Chicago 8, Ill.

RETĖJANČIOS EILĖS

(SU A. NAVIKĖNU ATSISVEIKINANT)

Nuostabiai greitai besisukanti laikrodžio rodyklė daug naujenybių atneša: kiekviena minutė vienus padaro turtingais, kitus — vargšais; vienus pašaukia gyveniman, vėl kitus — užveria amžinybės karalystėn.

Taip begalvojant, mintys grįžta atgal į 1947 metų pavasarį, kada mūsų nedidutis abiturientų būrelis žadėjome po 10 metų vėl draugėn susieiti. Tuomet visi su skaidria viltimi žvelgėme į ateitį, rodos, ji tik mums rožių vainikus turėjo kloti ant kelio.

Bet gyvenimo ratai taip nesisuka, kaip kartais, į aukštų polėkių ekstazę įpolus, pagalvojama. Ir štai, po kelių metų, tas mūsų būrelis turėjome išsisklaidyti po platųjį pasaulį, o 2 prieteliai jau peržengė Amžinybės karalystės slenkstį. Abu atsiskyrė taip netikėtai ir, rodosi, jog tas įvyko pasakoje, ne tikrovėje.

Pirmasis mus apleido tas visada besišypsantis Robertas Mandeikis, kuris prieš 5 metus, vos atvykęs į JA Valstybes, tragiškai žuvo begelbėdamas vaiką šaltame ežero vandenyje. O šių metų vasario mėn. 19 d. lėktuvo katastrofoje Vokietijoje iš gyvųjų tarpo atsiskyrė aukštų užsimojimų jaunuolis Algimantas Navikėnas.

Taip, šie aukšti prietelio Algimanto užsimojimai buvo atsiekti: jis skraidė aukštai savo vairuojamais Kanados aviacijos lėktuvais. Juk tiek apie skraidymą jis prikalbėdavo, bet tai vis būdavo jaunuoliškos svajonės. Tačiau, atvykus Kanadon, jos tapo kūnu ir Algimantas galėjo triumfuoti savuoju laimėjimu. Džiaugėsi ne tik jis vienas, bet ir Montrealyje gyveną tėvai, prieteliai ir visi jį pažįstantieji lietuviai.

Bet dabar šaltas kapas priglaudė Algimantą, bežengiantį tik į 28-sius metus ir dar daug žadėjusį vyrą. Ir nors 7 metai praėjo nuo mūsų išsiskyrimo, tačiau, mąstydamas apie jį, rodos, vis matau jį skrendantį per aukštąsias debesų erdves. Skrendantį su saulės spinduliuose žibančiu lėktuvu ... į Lietuvą, ten, kur mes po 10 metų žadėjome susitikti ...

Tačiau neatskris Algimantas ten po 10 ar daugiau metų. Tik supiltas kapas Prancūzijoje, nepertoliausiai nuo tėviškės laukų, tebylos svetimiesiems apie šį pakirstą ąžuolą. O mums, dar einantiems gyvenimo keliu, primins pareigą — nesustoti pusiaukelyje, bet siekti aukštumų.

Tebūna šie palaidi sakiniai, kaip atsisveikinimo žodžiai nuo Kasselio gimnazijos II-tros laidos abiturientų, mūsų prieteliau — Algimantai! —Edv. Šulaitis

8 klasikų kūriniai tiktai už $1.00

Štai NAUJIENOS Jums siūlo rinktinius pasaulio klasikų kūrinius, kuriuos įsigiję tikrai nesigailėsite!

1. Gerhard Hauptman AUDĖJAI; vokiečių klasiko, Nobelio premijos laureato kūrinys, savu laiku buvęs priežastimi daugelio socialinių reformų. J. Laukio vertimas.
2. H. Ibsen ŠIAURĖS KARŽYGIAI, norvegų klasiko žymioji tragedija. K. Puidos vertimas.
3. Robert Louis Stevenson NAKVYNĖ, anglų klasiko, "Brangenybių salos" autoriaus apysaka. Vertė L. Juras.
4. L. Tolstoj PRAGARO ATGIJIMAS. Tik šio didžiojo rusų rašytojo fantazija galėjo sukurti tokį kūrinį.
5. V. G. Korolenko MAKARO SAPNAS, "Debesuotos Dienos" ir "Baisiosios nakties" autoriaus įdomiausia apysaka.
6. M. Gogol PIRŠLYBOS laisvai išversta komedija rašytojo, kurs ne be pagrindo vadinamas rusų prozos tėvu.
7. Prosper Merimee LOKIS garsiojo "Carmen" autoriaus legenda apie Lietuvos girias.
8. Olive Shreiner SAPNAI. Kūrinys ieškąs Meilės Grožio ir Tiesos.

Visus šiuos didžiųjų pasaulio klasikų kūrinius Jus gausite tik už $1.00 NAUJIENŲ administracijoje. Atsilankykite, ar siųskite money orderį tuojau, nes šių knygų kiekis labai ribotas.

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Išgydo kreivas akis be operacijos
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius Visuose atsitikimuose egzaminavima daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

10 PATARIMU

1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taupomąją Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose.
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIEŠKOK didelų nuošimčių ar bonų, nes gali apsivilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendrovės.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri tau geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028
Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

RAKANDAI

ILGIAU TARNAUS
GRAŽIAU ATRODYS IŠ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PROGRESS FURNITURE Co
4181-83 ARCHER AVENUE
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geriųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GRovehill 6-7575

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M. Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, sešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 ryt. ir 1-4 val. vak., išskyrus trečiadienį. Šeštad. 10-3 val.
Kitu laiku—susitarus.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10—12 ryto ir 5—8 val. vak.
Šeštadieniais 10—2.

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1 ir 2-4, šeštadienį 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 val. vak.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2614 WEST 63rd STREET
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Rezidencijos: BEverly 8-6162

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įejimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. ONA PRUNSKIS
DANTŲ GYDYTOJA
2423 West 63rd Street
(Netoli Western ir 63-čios gat. kampo)
Dirba kasdien nuo 10-12; 2-4, 5-8 val.
Šeštadienį 9 - 1, trečiad. tik susitarus.
Ofiso tel.: WAlbrook 5-2017 Namų tel.: CAlumet 5-9195

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef.: PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8 — 10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadienį 2—4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

Šiais metais Income Tax lakštus galima pildyti iki balandžio 15 dienos

NAUJIENOS pildo pajamų mokesčių (Income Tax) lakštus kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak., o šeštadieniais iki 12 valandos.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Prekės be brokų ★ Kainos be užprašymų
Klientų sąskaitos neparduodamos Finance Co.

TRYS DIDIEJI JAU ATVYKO

FURNITURE CENTER, INC.

Įmonės vedėjas: JUSTAS LIEPONIS

3224 So. Halsted Street VIctory 2-4226

Prekyba atdara: Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9—9:30 val. vakaro.
Kitom dienom nuo 9 iki 6 valandos vakaro.
Sekmadieniais nuo 10 iki 5 valandos vakaro.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Apgaulės įrodymai slepiami

Miesto tarybos nusikaltimų tyrinėjimo komitetas pagaliau buvo sušauktas posėdžio, kuris buvo slaptas. 5 valandas užtrukusiame posėdyje buvęs komiteto vyriausias tyrinėtojas FBI agentas Downey Rice pranešė, kad komiteto bylose esą pakankamai įrodymų, kurie patvirtina, jog Chicagoje kriminalistai, policija ir politikai darą didesnį sutartinį biznį, negu tai buvo 1952 m. Gross byloje New Yorke, kur gembleriai išmokėdavo milijoną dolerių per metus policijai.

Komitetas tačiau po pranešimo nutarė 5 balsais prieš 4 nežiūrėti Rice pranešimo dokumentų ir neatnaujinti nusikaltimų viešojo apklausinėjimo kovo 31 d. Prieš dokumentų viešą pateikimą balsavo aldermanai Becker, Campbell, Cullerton ir Janousek. Už balsavo aldermanai Merriam, Hoellen, Freeman ir Geisler.

Merriam kaltino demokratus, kad jie biją dienos šviesos, nes partijos mašina esanti įpainiota į šį politikų ir kriminalistų susibičiuliavimo biznį.

Suėmė mergaičių pagrobėją

Remiantis slaptu telefono pranešimu, buvo suimtas 37 m. amžiaus sunkvežimio vairuotojas, buvęs nusikaltėlis J. Merchut, alias F. Malley, 4415 Walton. Jis buvo pagrobęs 4 mergaites, kurių 2 po valandos jis paleido, o kitas dvi buvo nusigabenęs į savo namus, kur jos išbuvo per naktį. Tačiau mergaitės nenukentėjo, tik jis išsikirpo po gabalą garbanų iš jų plaukų.

Merchut buvo anksčiau teistas už pasikėsinimą išprievartauti moterį.

Pasakojo apie savo kelionę sovietijon

William Randolph Hearst Jr. keliose vietose Chicagoje pasakojo apie savo kelionę į Sovietų Sąjungą su savo dviem asistentais Kingsbury ir Conniff. Hearst turėjo pranešimus Chicagos užsienio santykių tarybos susirinkime, Northwestern ir Chicagos universitetuose. Pranešimuose jis maždaug kartojo tas pačias mintis, kurias skelbė laikraščiuose — iš dalies atsitiktines ir paviršutines pastabas, kartais jas be rimtesnio pagrindimo apibendrindamas. Hearst pabrėžė, jog Rusijos gyventojai gatvėje neparodę esą prisisunkę antiamerikinės bolševikinės propagandos, bet buvę amerikiečiams draugiški. Iš visų sovietijos aukštųjų pareigūnų jiems didžiausios įspūdžio padaręs Nikita Kruščiovas, kuris, galimas daiktas, šiuo metu esąs tikrasis Sov. Sąjungos valdovas Hearst taip pat pasidžiaugė, kad valstybės departamentas sutikęs įsileisti 11 sovietų "studentų" aplankyti Amerikos.

—**Nepamirškite,** kai pirksite: Rašomą-Siuvamą mašiną, Radio-Foto aparatą, laikrodį, auksinį ar sidabrinį, vaikams vežimėlį. Prieš tai apžiūrėkite pas J. KARVELĮ, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677. (Sk.).

Aleksas Brinas

GENERAL CONTRACTOR

- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas
Greitas ir sąžiningas darbas

4339 S. Hermitage Ave.
FR 6-3922 LA 3-9719

Prekiavimas teise

5 armijos kalbėtojas nusiskundė, kad kai kurie teisėjai dovanoją jaunuoliams bausmę, jei jie pareiškią stosią į kariuomenę.

Vienas toks atvejas buvo su 17 m. amžiaus J. Aichele, 1311 E. 72nd Pl. Jis ir kiti trys jo draugai buvo rasti kalti įsiveržę į vieną mokyklą, pridarę ten triukšmo ir sumušę 17 m. amžiaus mokinį. Teisėjas Morrissey valst. gynėjo Gutknecht buvo peikiamas, kad jis tuos jaunuolius tebuvęs pasiryžęs bausti pinigine bausme, užuot juos pasodinęs šaltojon. Bet paskui teisėjas suspendavo uždėtąją tam jaunuoliui $25 bausmę, kai Aichele teisme pasisakė rytojaus dieną išvykstąs į kariuomenę.

Armijos kalbėtojas pareiškė, jog Aichele nestojęs į kariuomenę ir net negalėtų stoti. Armija nesanti pataisos institutas, kaip, gal būt, įsivaizduoją teisėjai. Armija nepriimanti už kriminalinius nusikaltimus baustų asmenų.

Muzika – diagnozės priemonė

Jau seniau buvo žinoma, kad muziką galima panaudoti gydymo reikalams. Dabar Illinojaus universieto psichologijos skyrius išvystė metodą panaudoti muzikai nustatyti proto ligonių rūšiai.

Metodas remiasi tuo, kad tam tikri ligoniai mėgsta tik tam tikros rūšies muziką. Vienokią muziką mėgsta šizofrenikai, kitokią maniakai, dar kitokią paranoidai (kenčią dėl apgavimo), vėl kitokią alkoholikai. Proto ligoniai apskritai mėgsta lėtesnę, paprastą ir liūdną muziką. Jie vengia šviesios ir spalvotos muzikos. Tik maniakai yra išimtis, nes jie mėgsta labiau gyvą ir smagią muziką.

Sachs Daley kandidatas

Morris B. Sachs priėmė Daley kvietimą kandidatuoti jo sąraše. Kadangi Sachs pareiškė norįs būti iždininku, tai Marcin užleido jam tą vietą, pats pasirinkęs kandidatavimą į miesto raštininkus (klerkus).

Sachs per pirminius balsavimus kandidatavo į iždininkus Kennelly sąraše. Kennelly dabar pareiškė, jog Sachs perėjimas Daley pusėn esąs jo paties žygis. Kennelly grupė ir toliau pasiliekanti opozicijoje Daley žmonėms.

Įvairios žinios

— Mokyklų agentūros Assn. for Supervision and Curriculum Development suvažiavimas Chicagoje priėmė rezoliuciją, remiančią aukščiausiojo teismo sprendimą, kad mokyklose turėtų būti uždrausta segregacija.

— Dvi 7 ir 9 metų mergaitės buvo pagrobtos Ridgeway ir Belmont pravažiuojančio automobiliu jauno vyriškio. Jis buvo pasigrobęs keturias mergaites, bet dvi po valandos paleido, nieko bloga joms nepadaręs.

— Miss L. Rainford, 22 m., buvo suimta už tai, kad ji praeitą sekmadienį pranyko iš namų, 6619 W. 79th St., Stickney, palikusi savo 5 savaičių kūdikį. Ji paleista, padėjusi $600 užstato, ir turės stoti į teismą kovo 17 d.

—Buvęs mokinys, 17 m. Moore, 1113 S. Paulina, alias Louis, buvo nuteistas vienerius metus kalėti už įsilaužimą į mokyklą, Foster School, 7200 Brien St. Jis pavogė eilę mokinių leidimų važinėti autobusais, 32 sv. kiaulienos ir 28 sv. sviesto ir kitų dalykų.

— Ben Glassman, valdęs viešbutį 644 Madison, kuriame vasario 12 d. gaisro metu žuvo 29 žmonės, teisėjo Geroulio buvo nubaustas $200 ir apmokėti teismo išlaidas už statybos kodo nesilaikymą.

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, moksla šviesą.

A. A. Dr. Kaz. Kerpei prisiminti

Dr. K. Kerpė

Prieš metus Tave pakirto tragiška mirtis beieškant ramaus uosto savo šeimai čia ramioje, čia vėl šėlstančioje tremties jūroje.

Gimęs 1912 metais žemaitiškuose Utriuose, Gargždų valsčiuje, baigęs Tėvų Pranciškonų Gimnaziją Kretingoje ir atlikęs karinę prievolę, pradėjo Vytauto Didžiojo Universiteto Medicinos Fakulteto Medicinos skyriaus 10 semestų kursą, greitai ir gerai išlaikęs valstybinius egzaminus 1944 m. vasario 9 d. tu įgijai medic. gydytojo diplomą. Atliekant gydytojo praktiką Kretingos Apskr. Ligoninėj karo audra tave ir tavo šeimą nubloškė į Friedland'ą, Vokietijon. Frontui vėl pasistūmėjus atsidūrei Birtų Zonoj. Bedirbdamas DP sovyklose tu gilinai žinias Bonn'os universitete. 1949 m. tave priglaudė Amerika, kur pro Maryland'ą ir Michigan'ą tu pasiekei Anna miestelį, pietiniame Illinois kampe. Čia bedirbdamas valstybinėj ligoninėj tu išlaikei nustatytus egzaminus įgydamas teisę savarankiškai verstis praktika, čia tavo vardinių išvakarėse gimė ketvirtasis sūnus, iš čia tu gūdžią naktį per lietų ir sniegą išvažiavai saugios ir pastovios užuovėjos savo profesijai ir šeimai ieškoti. Tu nebesugrįžai. Priglaudė tave Šv. Kazimiero kapinės.

Ilsėkis ramybėj.

XX-os laidos vardu
Dr. F. V. Kaunas

Susipyko dėl vardo

Jau visas pusmetis, kai popiečiais Halsted gatve iš pietų į šiaurę važiuoja "busu" į darbą du jau gerokai pražilę vyrai. Ir visuomet abu sėdi užpakalinėje sėdynėje ir garsiai kalbasi. Kartais kalba apie darbą, kartais šiaip sau privačiais reikalais. Bet dažniausiai politiniais klausimais ir abu keikia Maskvos tironus ir jų įvestą komunizmą. Kalbasi taip garsiai, kad visi drauge važiuojantieji gali jų visus pokalbius girdėti.

Iš jų kalbų galima suprasti, kad abu dirba vidurmiestyje "dženitorių" darbą. Vienas iš šių keleivių kalba ukrainiečių kalba, o antrasis lenkiškai rusišku žargonu; pritrūkęs šia kalba išsireiškimų, papildo lietuviškai vokiškais žodžiais. Bet jie vienas kitą puikiai supranta ir nuoširdžiai veda pokalbius.

Ne per seniai, girdžiu, vėl šiedu vyrai garsiai veda pokalbius. Vienas iš jų rankoje laiko dienraštį "Draugą". Antrasis paima iš jo šį dienraštį. Bando skaityti, bet nesiseka. Labai nevykusiai ištaria žodžius. Dienraščio savininkas juokiasi ir taiso jo tarseną. Garsiai ir gana vykusiai perskaito pavadinimą "Draugas". Paprašo šį žodį išversti į ukrainiečių kalbą. Kaimynas bando versti, bet nesiseka. Ilgokai galvoja. Taria "kamerad", "pan" ir, vieton rusiško žodžio "drug", išverčia "tovarišč". Ukrainietiškai kalbąs piktai pasižiūri ir dar kartą prašo pakartoti. Šis ir dar kartą draugą verčia į "tovarišč".

Dabar ukrainietiškai kalbąs keleivis plėšo laikraštį į kelis gabalus, meta ant grindų, trypia kojomis ir, spiovęs bendrakeleiviui į veidą, išvadindamas komunistų spaudos skaitytoju, piktai niurnėdamas, ateina į priešakį ir čia atsisėda. Žmogelis pasiima suplėšytus "Draugo" lapus. Šalia sėdintiems vokiškais angliškais žodžiais aiškina, kad šis dienraštis nesąs komunistinis, bet katalikiškas.

Tur būt, niekas jo negalėjo suprasti ir, greičiausia, niekam nebuvo tas jų ginčas įdomus.

Dabar jiedu taip pat važiuoja tuo pačiu "busu", bet jau sėdi vienas priešakyje, o kitas užpakalyje. St.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

WANTED GOOD STENOGRAPHER. Guaranteed permanent position. Good pay. Pleasant surroundings. Office hours 8:30 to 4:45. Call for appointment MOhawk 4-6061.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS 6 kambarių butas nuo balandžio mėn. 1 d. Skambinti po 6 val. vak. WE 6-8650.
6608 So. May Street

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMI 4 kambarių baldai ir kartu išnuomojamas tas pats 4 kambarių butas. YArds 7-8993. Šaukti po 4 val. p.p.

Cicero

Palaidota Jarienė

Jarienė jau keliolika metų kaip palaidojo savo vyrą Andrių. Tai buvo milžinas, bet mirtis neskiria. Štai šiomis dienomis ir pati užmerkė akis. Laidotuvių direktorius P. Petkus su savo sūnum padėjėju visus priima ir tinkamai aptarnauja. A. a. Jarienė palaidota Lietuvių Tautinėse Kapinėse šalia savo vyro Andriaus.

Ilsėkis ramiai!

Įvairios žinios

P. p. Stangenbergai savo maisto krautuvę perkėlė į nuosavą namą ties 15 ir 50 gatvėmis. Vadinasi, biznieriai progresuoja, tarpsta.

Joe Bereckis su savo žmona ir kitais pagelbininkais sunkiai triūsia, nes iš mažos į didelę krautuvę tai ne juokai. Bet kaip patyrusiems tai viskas gerai. O svarbiausia, tai senasis savininkas p. Saball pagelbsti.

P. Utinans, 1401 S. 48th Ct., turėjo nemaža nesusipratimų dėl garažo statybos prie savo namo. Tačiau išėjo laimėtojas, pastatas gražiai atrodo.

P. p. Kimbarkai turėjo trumpas atostogas, bet apkeliavo nemaža. Laimingai sveiki grįžo į savo pareigas — ponia į namus, o pats ponas į miesto pareigūno darbą. Sako, atostogos geras daiktas tiems, kurie turi laiko.

P. p. Geniai tapo seneliais. Jų sūnus ir duktė susilaukė dukros. Tai pirmas jaunųjų džiaugsmo davinys.

O ką sakyti apie p. Deveikį? Jisai taip pat turės džiaugsmo: jo duktė Florence Paul susilaukė gražios dukros. Ta proga jos jaunesnioji sesutė Loretta Konemann atvažiavo iš Clevelando ir mėnesį tvarkė namus, 6248 N. Lakewood Ave. —D.

Priešlėktuvinės vairuojamųjų sviedinių stotys

Lee Co. Lake apskrity gavo iš valdžios $1,331,129 sutartį pagaminti 2 priešlėktuvinių vairuojamųjų sviedinių stotims. Kur stotys bus įruoštos, neskelbiama.

Globėja mokė vaikus vogti

Mrs. E. Gonding, 55 m., 216 Bernice St., Northlake, buvo suareštuota ir pas ją rasta $500 vertės vogtų daiktų.

Ji buvo apskųsta dviejų jos globotinių — 16 m. Jack Newman, kuris buvo pasiųstas į vaikų pataisos namus, ir 14 m. amžiaus jo sesers. Globotiniai sako, jog Mrs. Gonding juodu mokiusi, kaip pagrobti iš žmonių pinigines ir apskritai jai vogti.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
PILDOME INCOME TAXUS
Trečiadieniais uždaryta.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

PROGA—2 didelių butų medinis namas į vakarus nuo Damen arti 69th gatvės. Dvigubas garažas. Kaina tik $15,000.
Mūr. 4 butų namas su dvigubu mūriniu garažu Marquette parke. $26,500.
Šviesus 2 butų po 5 kamb. namas ant dvigubo sklypo, toliau nuo trukšmo. Geras susisiekimas. Halsted ir 120th gat. Kaina $13,000.
Mokėkite tik $3,000, ir maisto produktų krautuvę su įrengimais ir prekėmis Brighton parke bus jūsų.
P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St.—antras aukštas
PRospect 8-0097

7 KRAUTUVĖS ir 7 butai geroje biznio vietoje Marquette parke. $11,000 metinių pajamų. Mažos išlaidos. Savininkas išsikėlė ir pigiai parduoda. Kaina tik $42,500. K. VOLODKEVIČIUS, Brokeris. McCARTHY Bros. Real Estate, 2412 W. 63rd Street. RE 7-5000, namų RE 7-0618

NAMAS su taverna, 2-6, 1-7, 1-4 kamb. butai. Geros pajamos. Gražiai įrengta. Biznis pačiame Ciceros prekybos rajono centre. Skambinti: TO 3-9388

CICERO bungalow, bargenas. 5 kamb. Alyva šildomas, 50 pėdų lotas. $10,900. Kraustykitės tuojau. $2,500 įmokėti. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162

Pietų Ciceroj 2 butų bargenas. 4 po 4 kamb. butai, 2 kmb. beismente. Atikas, garaž., cemento pamatai. $14,900. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162.

$6,600 PILNA KAINA Už 4 KMB. katedžių, pečių šild. 31 ir Pulaski $1,500 įmokėt. Svoboda, 3739 W. 26. LAwndale 1-7038.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PIGIAI labai geroje vietoje parduodama 21 metus veikianti rūbų valykla "CLEANERS". Didelė klijentūra. Pigi nuoma. Pardavimo priežastį sužinosite vietoje. Šaukit: HEmlock 4-0800 arba CAnal 6-5632.

PARDAVIMUI TAVERNA Marquette Parko apylinkėje. Geroje ir judrioje vietoje. Dėl platesnių informacijų skambinkite Miss Janis, FR 6-0943.

GERAS bargenas. Taverna ir mūrinis, kampinis namas su $400 mėnesinių pajamų. Kaina $25.000. Įmokėti $5,000. Skambinkite savininkui VI 7-3147.
1635 West 35th Street

PARDUODAMA maisto ir mėsos krautuvė. 3 kambariai užpakalyje gyvenimui. Geriausia proga.
3001 So. Emerald Ave.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671
AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš drausdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!

Skaitykite "N-nas"